

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt "Rynek Pracy pod Lupą" współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

MONITORING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM W 2011 ROKU – część druga

**Publikacja współfinansowana przez Unię Europejską
w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego**

Toruń, wrzesień 2012 rok

Niniejsza publikacja jest integralną częścią raportu z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie kujawsko-pomorskim w 2011 r. Pierwsza część raportu jest dostępna na stronie internetowej **WUP w Toruniu** (www.wup.torun.pl) oraz stronie internetowej projektu **Rynek Pracy pod Lupą** (<http://podlupa.wup.torun.pl/>).

Podstawą do opracowania drugiej części raportu były dane:

- Głównego Urzędu Statystycznego (GUS) odnośnie do badania popytu na pracę i bezrobotnych absolwentów szkół wyższych;
- z Systemu Informacji Oświatowej (SIO) na temat absolwentów publicznych i niepublicznych szkół ponadgimnazjalnych;
- informacje z działalności agencji zatrudnienia na temat podejmowania pracy za pośrednictwem agencji.

Przy publikowaniu danych prosimy o podanie źródła

This publication is an integrated part of a report on monitoring of shortage and surplus occupations in Kujawsko-Pomorskie Voivodship in 2011. The first part of the report is available at the website of the **VLO in Toruń** (www.wup.torun.pl) and at the website of the systemic project **Labour Market under Magnifying Glass** (<http://podlupa.wup.torun.pl/>).

The basis of the second part of the report were data derived from:

- Central Statistical Office (GUS) about demand research and survey of unemployed graduates of tertiary education
- Educational Information System (SIO) about graduates from public and non-public upper secondary schools
- information on employment agencies' activity about taking job through the agency.

When publishing, please, indicate the source

SPIS TREŚCI

1.	Bezrobocie rejestrowane w województwie kujawsko-pomorskim w końcu 2011 r..	1
1.1.	Bezrobotni według zawodów i wykształcenia.....	2
2.	Absolwenci szkół ponadgimnazjalnych i wyższych w województwie kujawsko-pomorskim (rok szkolny 2010/2011).....	6
3.	Popyt na pracę w województwie kujawsko-pomorskim w 2011 r. (badanie GUS)..	14
3.1.	Pracujący	16
3.2.	Nowo utworzone miejsca pracy.....	18
3.3.	Zlikwidowane miejsca pracy.....	21
3.4.	Wolne miejsca pracy.....	24
4.	Praca za pośrednictwem agencji zatrudnienia z terenu województwa kujawsko-pomorskiego w 2011 r.....	26
4.1	Pośrednictwo pracy i praca tymczasowa na terenie Rzeczypospolitej polskiej.....	27
4.2	Pośrednictwo pracy i praca tymczasowa poza granicami kraju	29
5.	Podsumowanie.....	31
6.	Skrót w języku angielskim.....	33
7.	Aneks statystyczny.....	35

ANEKS STATYSTYCZNY

Tabela 1.	Pracujący oraz popyt na pracę według sekcji PKD w 2011 r. – zgodnie z badaniem popytu na pracę GUS.....	35
Tabela 2.	Pracujący w województwie kujawsko-pomorskim według dużych grup zawodowych (zgodnie z badaniem popytu na pracę GUS). Stan w dniu 31.12.2011 r.....	36
Tabela 3.	Pracujący w województwie kujawsko-pomorskim według sekcji PKD (zgodnie z badaniem popytu na pracę GUS). Stan w dniu 31.12.2011 r.....	37
Tabela 4.	Nowo utworzone miejsca pracy w województwie kujawsko-pomorskim w 2011 r. według sekcji PKD (zgodnie z badaniem popytu na pracę GUS).	38
Tabela 5.	Zlikwidowane miejsca pracy w województwie kujawsko-pomorskim w 2011 r. według sekcji PKD (zgodnie z badaniem popytu na pracę GUS).....	39
Tabela 6.	Wolne miejsca pracy w województwie kujawsko-pomorskim według dużych grup zawodowych (zgodnie z badaniem popytu na pracę GUS). Stan w dniu 31.12.2011 r.....	40
Tabela 7.	Wolne miejsca pracy w Polsce i województwie kujawsko-pomorskim według sekcji PKD (zgodnie z badaniem popytu na pracę GUS). Stan w dniu 31.12.2010 r.....	41
Tabela 8.	Absolwenci szkół wyższych w województwie kujawsko-pomorskim według grup i kierunków kształcenia (rok akademicki 2010/2011).....	42
Tabela 9.	Absolwenci szkół wyższych w województwie kujawsko-pomorskim według szkół i kierunków kształcenia (rok akademicki 2010/2011).....	44
Tabela 10.	Absolwenci szkół zawodowych roku szkolnego 2010/2011.....	47
Tabela 11.	Uczniowie ostatnich klas szkół zawodowych roku szkolnego 2011/2012 – przewidywani absolwenci.....	51

CONTENTS

1.	Registered unemployment in Kujawsko-Pomorskie voivodship at the end of 2011.....	1
1.1.	Unemployed by occupation and level of education	2
2.	Upper secondary and tertiary education graduates in Kujawsko-Pomorskie Voivodship (2010/2011 school year).....	6
3.	Demand for labour in Kujawsko-Pomorskie Voivodship in 2011 (CSO survey – Central Statistical Office)	14
3.1.	The employed	16
3.2.	Newly created jobs	18
3.3.	Shut down jobs.....	21
3.4.	Vacancies	24
4.	Work through an employment agency from Kujawsko-Pomorskie voivodship in 2011	26
4.1	Job placement and temporary work in Republic of Poland	27
4.2	Job placement and temporary work outside the country.....	29
5.	Summary.....	31
6.	Summary in English	33
7.	Statistical annex	35

STATISTICAL ANNEX

Table 1.	Employed and demand for labour by Polish Classification of Activities sections (PKD) in 2011 – according to labour demand survey of CSO.....	35
Table 2.	The employed in Kujawsko-Pomorskie Voivodship by large occupational group (according to Central Statistical Office survey of demand for labour). As of 31.12.2011.....	36
Table 3.	The employed in Kujawsko-Pomorskie Voivodship by section of the Polish Activity Classification (according to CSO survey of demand for labour). As of 31.12.2010	37
Table 4.	Newly created jobs in Kujawsko-Pomorskie Voivodship in 2011 by section of the Polish Activity Classification PKD (according to CSO survey of demand for labour).....	38
Table 5.	Shut down jobs in Kujawsko-Pomorskie Voivodship in 2011 by PKD sections (according to labour demand survey of CSO).....	39
Table 6.	Vacancies in Kujawsko-Pomorskie Voivodship by large occupational group (according to CSO survey of demand for labour). As of 31.12.2011	40
Table 7.	Vacancies in Kujawsko-Pomorskie Voivodship by section of the Polish Activity Classification PKD (according to CSO survey of demand for labour). As of 31.12.2011.....	41
Table 8.	Tertiary graduates in Kujawsko-Pomorskie Voivodship by group and field of education (2010/2011 academic year).....	42
Table 9.	Tertiary graduates in Kujawsko-Pomorskie Voivodship by school and faculty (academic year 2010/2011).....	44
Table 10.	Basic vocational schools graduates in school year 2010/2011.....	47
Table 11.	Final year students of basic vocational schools in school year 2011/2012 – projected graduates	51

1. BEZROBOCIE REJESTROWANE W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM W KOŃCU 2011 R.

W końcu 2011 r. województwo kujawsko-pomorskie zajmowało **szóste miejsce w kraju** pod względem liczby bezrobotnych – 139 622 osoby. W porównaniu z rokiem poprzednim liczba bezrobotnych w województwie zwiększyła się o 221 osób, tj. o 0,2% (w kraju wzrost o 1,4%).

W dniu 31 grudnia 2011 r. wśród zarejestrowanych bezrobotnych w regionie:

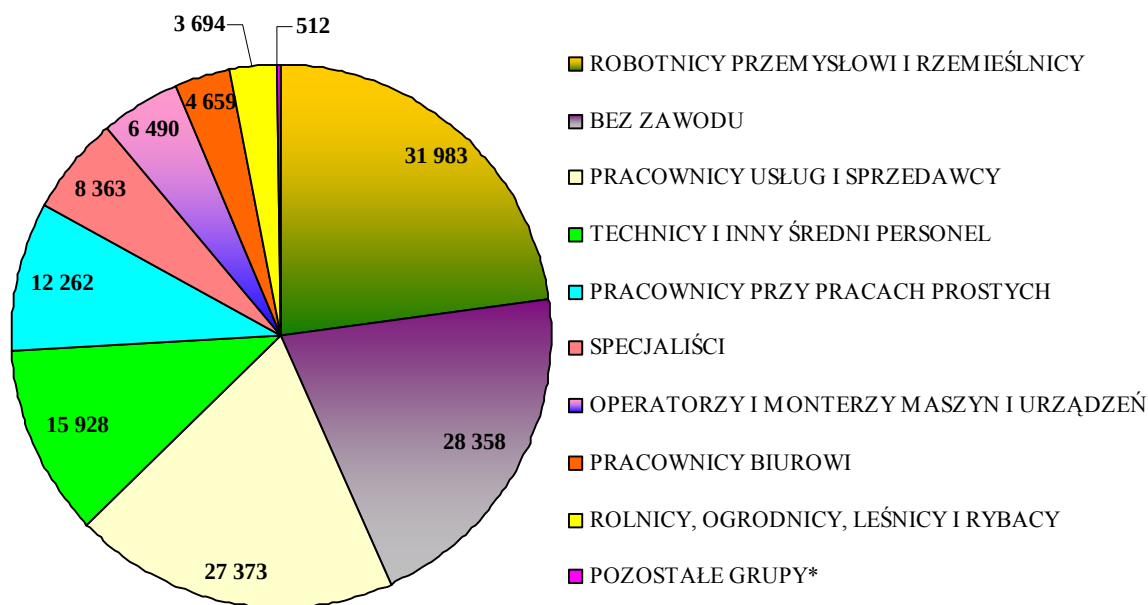
- **kobiety** w liczbie 78 254 osób stanowiły 56,0% ogółu bezrobotnych. W ciągu roku udział kobiet w ogóle bezrobotnych wzrósł o 1,7 pkt. proc.;
- 21,8% (30 415 osób) to młodzi bezrobotni **do 25 roku życia**, w odniesieniu do roku poprzedniego udział tej kategorii w ogóle zarejestrowanych zmniejszył się o 0,6 pkt. proc.;
- **osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki** – 7796 zarejestrowanych – stanowiły 5,6% ogółu bezrobotnych (rok wcześniej 5,4%);
- większość bezrobotnych **nie miała wykształcenia średniego** – 87 782 osoby (62,9%, rok wcześniej 64,0%);
- dominowały **osoby poprzednio pracujące** – 114 968 osób (82,3%), przy czym prawie połowa z nich (48,0%) miała staż pracy do 5 lat;
- **osoby bez stażu pracy** w liczbie 24 654 zarejestrowanych stanowiły 17,7% ogółu (rok wcześniej udział ten wynosił 17,8%), większy problem ze znalezieniem pierwszej pracy miały kobiety, których udział w grupie osób bez stażu pracy wynosił 65,9%;
- **51 481 bezrobotnych (36,9% ogółu) pozostawało bez pracy powyżej 12 miesięcy**, wśród osób poprzednio pracujących udział takich osób wyniósł 36,0%, natomiast wśród osób bez stażu pracy – 41,0%.

W grudniu 2011 r. wojewódzka **stopa bezrobocia rejestrowanego** (charakteryzująca udział bezrobotnych w liczbie osób aktywnych zawodowo) wyniosła **16,9%**, co pod względem najwyższej stopy bezrobocia lokowało region na trzecim miejscu w kraju (za województwami *warmińsko-mazurskim* i *zachodniopomorskim*).

1.1. BEZROBOTNI WEDŁUG ZAWODÓW I WYKSZTAŁCENIA

31 grudnia 2011 r. w rejestrach powiatowych urzędów pracy województwa kujawsko-pomorskiego pozostawało **111 264 bezrobotnych mających zawód i 28 358 osób bez zawodu**¹, co stanowiło odpowiednio 79,7% i 20,3% bezrobotnych (rok wcześniej było to 80,1% i 19,9% bezrobotnych). W populacji bezrobotnych mających zawód najliczniej reprezentowane były osoby z zawodami należącymi do grup: *robotników przemysłowych i rzemieślników* (22,9%) oraz *pracowników usług i sprzedawców* (19,6%).

Wykres 1. Bezrobotni ogółem w wielkich grupach zawodowych w województwie kujawsko-pomorskim w końcu 2011 r.

*Do pozostałych grup należą: siły zbrojne i przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie załącznika 3 do Sprawozdania MPiPS-01 o rynku pracy „Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności”.

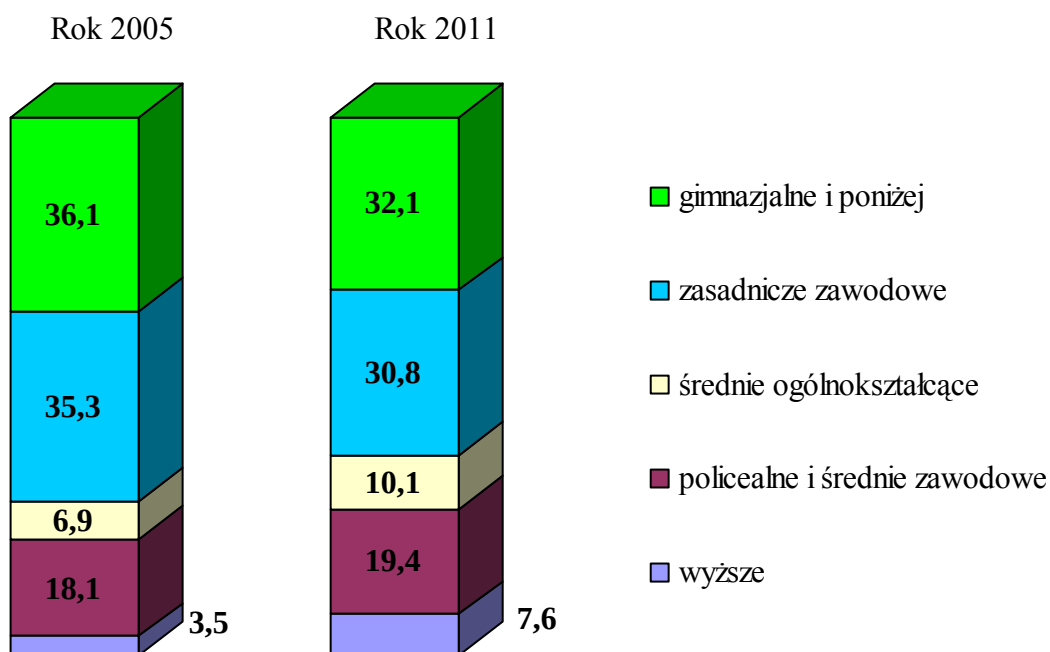
W porównaniu z końcem 2010 r. struktura osób bezrobotnych według wielkich grup zawodowych nie uległa istotnym zmianom. Zmniejszył się udział najliczniejszej z grup – *robotników przemysłowych i rzemieślników* (o 1,1 pkt. proc), zwiększył się natomiast udział osób *bez zawodu* (o 0,4 pkt. proc.). W ciągu sześciu lat odsetek ten wzrósł o 8,6 pkt. proc. (z 11,7% w końcu 2005 r. do 20,3% w końcu 2011 r.). Największy udział osób bez zawodu jest obserwowalny wśród bezrobotnych w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki. W przypadku tej grupy w końcu 2011 r. odsetek osób bez zawodu wyniósł prawie dwukrotnie

¹ Dane o bezrobotnych według zawodów zostały opracowane na podstawie załącznika nr 3 do Sprawozdania MPiPS-01 o rynku pracy „Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności”. Oddzielną grupę stanowią osoby **bez zawodu**. Grupa ta obejmuje osoby spełniające jednocześnie dwa warunki: nie mają świadectwa (dyplomu) ukończenia kształcenia szkolnego lub kursowego oraz nie dysponują udokumentowaną ciągłością pracy (w okresie minimum 1 roku) w jednym zawodzie.

więcej niż wśród ogółu bezrobotnych – 39,8%. Jak wynika z informacji przekazywanych przez powiatowe urzędy pracy, **jako osoby bez zawodu coraz częściej rejestrują się osoby kończące szkoły zawodowe bez zdanego egzaminu zawodowego.**

W odniesieniu do 2005 r. widoczne zmiany zaszły w strukturze bezrobotnych według wykształcenia. Zmniejszył się udział osób z wykształceniem najniższym. W końcu 2005 r. wykształcenia średniego nie miało 71,4% bezrobotnych, w roku 2011 udział ten był o 8,5 pkt. proc. niższy. Wzrósł natomiast odsetek osób mających wykształcenie wyższe (o 4,1 pkt. proc.) oraz osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym (o 3,2 pkt. proc.). Nieznacznie wzrósł także udział osób z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (o 1,3 pkt. proc.).

**Wykres 2. Struktura bezrobotnych według wykształcenia w 2005 r. i 2011 r.
– stan w końcu roku**

Źródło: Opracowanie własne na podstawie załącznika 1 do Sprawozdania MPiPS-01 o rynku pracy „Bezrobotni oraz poszukujący pracy według czasu pozostawania bez pracy, wieku, poziomu wykształcenia i stażu pracy”.

Bezrobotni z wykształceniem wyższym – 11 640 osób – w końcu 2011 r. stanowili 7,6% ogółu bezrobotnych, 9,5% bezrobotnych kobiet i 23,2% bezrobotnych w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki. Wśród osób z wykształceniem wyższym doświadczenia zawodowego nie miało 30,4% (przy średniej dla ogółu bezrobotnych 23,4%), a 28,0% pozostawało bez pracy powyżej 12 miesięcy (przy średniej dla ogółu bezrobotnych 36,9%).

Tabela 1. Najliczniejsze zawody wśród bezrobotnych z wykształceniem wyższym² w województwie kujawsko-pomorskim – stan w dniu 31.12.2011 r.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni				
		ogółem	kobiety	do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	bez stażu pracy	poprzednio pracujący pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy
wykształcenie wyższe						
235107	Pedagog	698	625	142	196	150
242217	Specjalista administracji publicznej	576	446	116	142	133
263102	Ekonomista	462	343	29	76	149
242222	Specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych	314	243	39	82	64
243106	Specjalista do spraw marketingu i handlu	291	196	12	27	87
222101	Pielegniarka	230	226	6	11	90
213303	Specjalista ochrony środowiska	168	117	26	51	28
213207	Inżynier zootechniki	153	104	30	45	22
263304	Politolog	152	86	23	38	29
233012	Nauczyciel języka polskiego	140	127	11	23	41
213205	Inżynier rolnictwa	139	71	25	45	26

Źródło: Opracowanie własne na podstawie załącznika 3 do Sprawozdania MPiPS-01 o rynku pracy „Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności”.

Bezrobotni z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym – 27 111 osób – w końcu 2011 r. stanowili 19,4% ogółu bezrobotnych, 23,0% bezrobotnych kobiet i 32,5% bezrobotnych w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki. Wśród osób z takim wykształceniem doświadczenia zawodowego nie miało 27,6%, a bez pracy powyżej 12 miesięcy pozostawało 34,6%.

Bezrobotni, którzy ukończyli licea ogólnokształcące – 14 089 osób – w końcu omawianego okresu stanowili 10,1% ogółu bezrobotnych, 12,6% bezrobotnych kobiet i 19,1% bezrobotnych w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki. Doświadczenia zawodowego nie miało aż 38,7% bezrobotnych z wykształceniem średnim ogólnokształcącym, a długookresowe bezrobocie (powyżej 12 miesięcy) dotyczyło 32,6% z nich.

² Obowiązujący wzór Sprawozdania MPiPS-01 o rynku pracy oraz załączników do tego sprawozdania nie daje możliwości identyfikacji bezrobotnych według zawodów i poziomu wykształcenia. Przy założeniu jednak, że do wykonywania zawodów z grupy specjalistów niezbędne jest wykształcenie wyższe oraz na podstawie klasyfikacji zawodów szkolnictwa zawodowego można umownie przypisać poszczególnym zawodom opowiadający im poziom wykształcenia. Ponieważ jednak bezrobotni poprzednio pracujący (min. rok) klasyfikowani są według zawodu ostatnio wykonywanego, tabela ma charakter poglądowy.

Tabela 2. Najliczniejsze zawody wśród bezrobotnych z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym³ w województwie kujawsko-pomorskim – stan w dniu 31.12.2011 r.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni				
		ogółem	kobiety	do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	bez stażu pracy	poprzednio pracujący pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy
wykształcenie policealne i średnie zawodowe						
331403	Technik ekonomista S	3 571	3 120	189	614	1 213
512001	Kucharz S	2 664	2 213	69	374	926
311504	Technik mechanik S	1 296	60	64	172	339
411004	Technik prac biurowych S	1 284	1 130	28	34	559
314207	Technik rolnik S	1 139	759	37	196	360
432103	Magazynier	950	231	14	1	283
522305	Technik handlowiec S	921	772	63	170	261
513101	Kelner S	916	825	30	40	327
322002	Technik żywienia i gospodarstwa domowego S	872	714	86	307	186
334306	Technik administracji S	669	583	39	98	222
351203	Technik informatyk S	557	192	68	177	119
311924	Technik technologii odzieży S	492	489	7	57	175
311204	Technik budownictwa S	469	143	32	59	128

„S” oznacza, że dany zawód jest ujęty w klasyfikacji szkolnictwa zawodowego.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie załącznika 3 do Sprawozdania MPiPS-01 o rynku pracy „Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności”.

Osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym lub niższym to najliczniejsza grupa wśród bezrobotnych – 87 782 osoby. W końcu 2011 r. stanowiły one 62,9% ogółu bezrobotnych, 54,9% bezrobotnych kobiet i 25,2% bezrobotnych w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki. Wśród osób z takim wykształceniem doświadczenia zawodowego nie miało 18,9%, a bez pracy powyżej 12 miesięcy pozostawało 39,3%.

³ Jak wyżej.

Tabela 3. Najliczniejsze zawody wśród bezrobotnych z wykształceniem zasadniczym zawodowym i niższym⁴ w województwie kujawsko-pomorskim – stan w dniu 31.12.2011 r.

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni				
		ogółem	kobiety	do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki	bez stażu pracy	poprzednio pracujący pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy
wykształcenie zasadnicze zawodowe i niższe						
522301	Sprzedawca S	13 627	12 576	651	260	5 279
722204	Ślusarz S	3 487	200	57	173	1 140
515303	Robotnik gospodarczy	3 288	1 380	21	6	1 364
753105	Krawiec S	2 649	2 602	14	383	1 023
711202	Murarz S	2 389	13	57	62	713
931301	Robotnik budowlany	2 267	45	2	10	740
753303	Szwaczka	1 924	1 911	18	23	782
932911	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	1 915	1 280	1	9	835
911207	Sprzątaczką biurowa	1 738	1 691	2	9	771
512002	Kucharz małej gastronomii S	1 573	1 062	226	580	290
752205	Stolarz S	1 311	90	52	33	348
514101	Fryzjer S	1 273	1 234	177	67	404
751204	Piekarz S	1 131	237	23	24	327
751201	Cukiernik S	1 074	709	56	52	369
713102	Malarz budowlany	1 052	104	2	25	361
613003	Rolnik S	1 035	727	15	209	355
723103	Mechanik pojazdów samochodowych S	1 009	0	149	118	200

„S” oznacza, że dany zawód jest ujęty w klasyfikacji szkolnictwa zawodowego.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie załącznika 3 do Sprawozdania MPiPS-01 o rynku pracy „Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności”.

W porównaniu z latami wcześniejszymi katalog najliczniejszych zawodów wśród osób bezrobotnych nie ulega zmianom. Istotnie zwiększył się natomiast udział osób niemających zawodu.

2. ABSOLWENCI SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH I WYŻSZYCH W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM (ROK SZKOLNY 2010/2011)

Analiza sytuacji absolwentów szkół ponadgimnazjalnych została przeprowadzona na podstawie przekazanych przez Departament Rynku Pracy w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej danych:

⁴ Jak wyżej.

– z Systemu Informacji Oświatowych o absolwentach w roku szkolnym 2010/2011 oraz uczniach ostatnich klas (zgodnie ze stanem w dniu 30.09.2011 r.) jako przewidywanych absolwentach w roku szkolnym 2011/2012;

– Głównego Urzędu Statystycznego na temat absolwentów w roku akademickim 2010/2011

oraz danych o bezrobotnych w okresie do 12 miesięcy, które pracownicy powiatowych urzędów pracy ręcznie wprowadzili do aplikacji *Monitoring zawodów* (aplikacja działająca na potrzeby monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w systemie Syriusz).

Tabela 4. Absolwenci w roku szkolnym 2010/2011 oraz uczniowie ostatnich klas w roku szkolnym 2011/2012 w województwie kujawsko-pomorskim

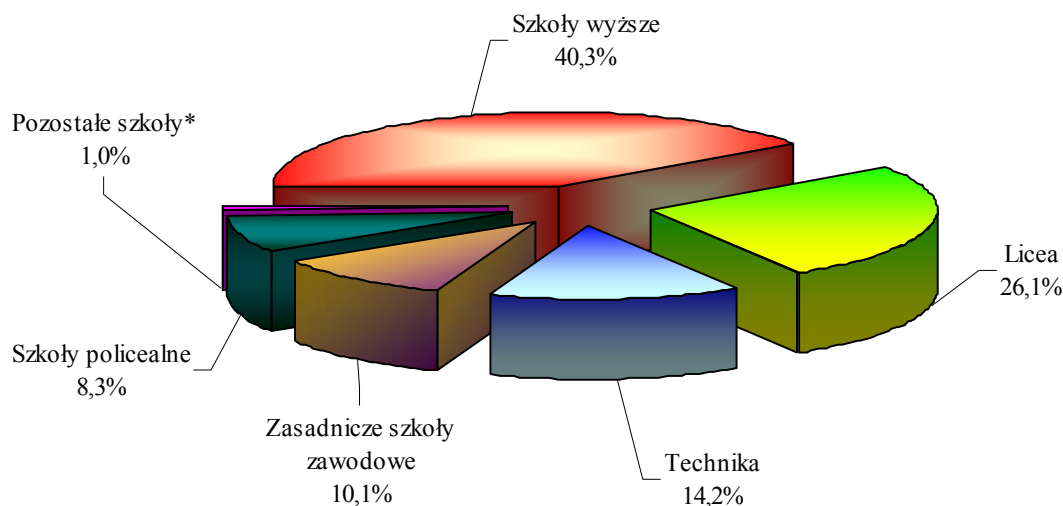
Typ szkoły		Liczba placówek	Absolwenci w roku szkolnym 2010/2011		Uczniowie ostatnich klas w roku szkolnym 2011/2012	
			ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
Liceum		330	14 626	9 087	14 765	9 007
z tego	liceum ogólnokształcące	212	11 317	7 189	11 500	7 244
	liceum uzupełniające	89	2 382	1 281	2 361	1 229
	liceum profilowane	29	927	617	904	534
Technikum		227	7 974	3 438	7 812	3 330
w tym	technikum uzupełniające dla absolwentów zasadniczych szkół zawodowych	60	591	196	648	222
Zasadnicza szkoła zawodowa		139	5 646	2 048	5 825	2 155
Szkoła policealna		185	4 650	3 285	6 147	4 326
Pozostałe szkoły		49	555	400	713	493
z tego	nauczycielskie kolegium języków obcych	4	209	174	209	174
	szkoła specjalna przysposabiająca do pracy	26	115	50	239	108
	kolegium pracowników służb społecznych	1	74	69	57	52
	czteroletnie liceum plastyczne	3	59	50	71	66
	sześcioletnia szkoła muzyczna II stopnia	6	26	15	42	20
	sześcioletnia ogólnokształcąca szkoła muzyczna II stopnia	2	24	13	36	27
	sześcioletnia ogólnokształcąca szkoła sztuk pięknych	2	24	14	32	24
	czteroletnia szkoła muzyczna II stopnia	3	13	13	15	14
	policealna szkoła artystyczna	2	11	2	12	8
Razem szkoły ponadgimnazjalne		930	33 451	18 258	35 262	19 311
Szkoła wyższa (siedziba na terenie województwa)		18	22 568	15 671	.	.
Ogółem		948	56 019	33 929	.	.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Systemu Informacji Oświatowej (SIO) przekazanych przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej na temat absolwentów szkół zawodowych, ponadgimnazjalnych i wyższych.

Prezentowane dane liczbowe pochodzą z 930 szkół ponadgimnazjalnych i 18 szkół wyższych mających siedzibę na terenie województwa kujawsko-pomorskiego. W 2011 r. szkoły ponadgimnazjalne na terenie województwa kujawsko-pomorskiego ukończyło 33 451 osób, a szkoły wyższe – 22 568 osób.

Wśród absolwentów największy udział stanowiły osoby kończące szkoły wyższe (40,3%). Na drugą co do liczebności grupę składali się absolwenci liceów ogólnokształcących (26,1%).

Wykres 3. Absolwenci szkół ponadgimnazjalnych i wyższych w województwie kujawsko-pomorskim w 2011 r. według poziomu kształcenia

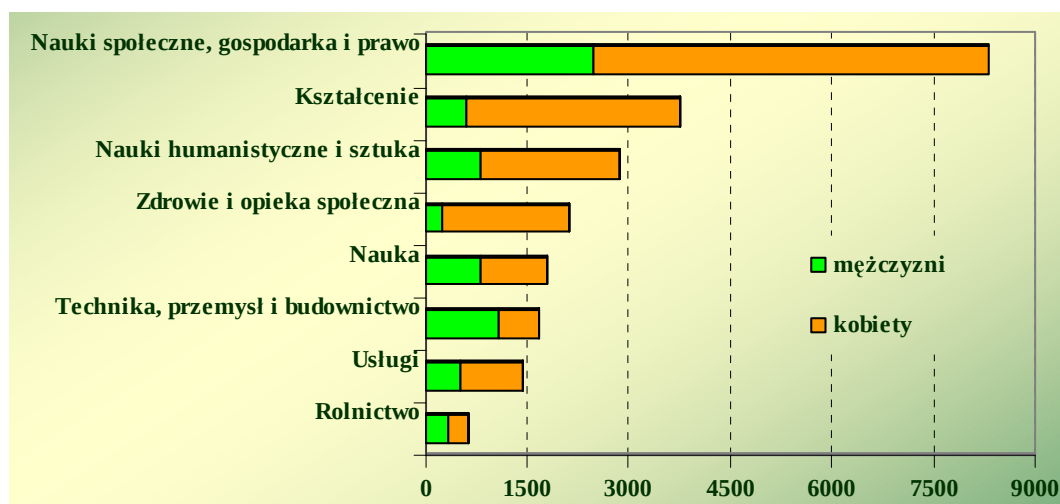
* Do Pozostałych szkół należą: nauczycielskie kolegia języków obcych, szkoły specjalne przysposabiające do pracy, kolegia pracowników służb społecznych, czteroletnie licea plastyczne, czteroletnie i sześcioletnie szkoły muzyczne II stopnia, sześcioletnie ogólnokształcące szkoły muzyczne II stopnia, sześcioletnie ogólnokształcące szkoły sztuk pięknych, policealne szkoły artystyczne.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Systemu Informacji Oświatowej (SIO) przekazanych przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej na temat absolwentów szkół zawodowych, ponadgimnazjalnych i wyższych.

Biorąc pod uwagę informację o uczniach ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych, zauważa się, że w 2012 r. powinna się zwiększyć liczba absolwentów szkół policealnych (o 32,2%), zasadniczych szkół zawodowych (o 3,2%) oraz liceów ogólnokształcących (o 1,0%). Zmniejszy się natomiast liczba absolwentów techników (o 2,0%). Niestety przekazane dane nie obejmowały informacji o przewidywanej liczbie absolwentów szkół wyższych w 2012 r. Można jednak domniemywać, że w dalszym ciągu będzie to najliczniejsza grupa.

Absolwenci kończący w 2011 r. szkoły wyższe reprezentowali głównie kierunki związane z *naukami społecznymi, gospodarką i prawem* (36,8%, rok wcześniej 38,5%), *kształceniem* (16,7%, rok wcześniej 16,9%) oraz *naukami humanistycznymi i sztuką* (12,6%, rok wcześniej 13,5%). Zdecydowanie mniejszą popularnością cieszyły się kierunki techniczne. Kierunki związane z *techniką, przemysłem i budownictwem* w 2011 r. ukończyło 1665 osób (7,4% ogółu absolwentów szkół wyższych, rok wcześniej 5,5%).

Wykres 4. Absolwenci szkół wyższych w roku akademickim 2010/2011 w województwie kujawsko-pomorskim według grup kształcenia⁵

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Systemu Informacji Oświatowej (SIO) przekazanych przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej na temat absolwentów szkół zawodowych, ponadgimnazjalnych i wyższych.

Jak wynika z danych zaprezentowanych na wykresie 4, wśród absolwentów szkół wyższych przeważały kobiety, które w liczbie 15 671 osób stanowiły 69,4% ogółu absolwentów uczelni. Absolwenci szkół wyższych najczęściej kończyli takie kierunki, jak:

- pedagogika (3205 osób, w tym 2864 kobiety),
- administracja (2246 osób, w tym 1725 kobiet),
- zarządzanie (1753 osoby, w tym 1150 kobiet),
- finanse i rachunkowość (1286 osób, w tym 989 kobiet),
- turystyka i rekreacja (1023 osoby, w tym 674 kobiety),
- pielęgniarstwo (1018 osób, w tym 1001 kobiet),
- ekonomia (546 osób, w tym 330 kobiet),
- filologia angielska (529 osób, w tym 403 kobiety),
- ochrona środowiska (513 osób, w tym 286 kobiet),
- filologia polska (508 osób, w tym 455 kobiet).

Najliczniej reprezentowane przez absolwentów szkół wyższych kierunki odpowiadają zawodom, w których w rejestrach powiatowych urzędów pracy w końcu 2011 r. pozostawało najwięcej bezrobotnych z grupy wielkiej specjalistów (Tabela 1).

W porównaniu z 2010 rokiem szkoły wyższe ukończyły 1652 osoby więcej (7,9%). Największy bezwzględny i względny wzrost liczby absolwentów nastąpił w grupach: *technika, przemysł i budownictwo* (wzrost o 45,0% – 517 osób) oraz *zdrowie i opieka społeczna* (wzrost o 40,7% – 611 osób). Spadek liczby absolwentów obserwowalny był jedynie w grupie *nauka* (spadek o 14,3% – 301 osób).

W 2011 r., w odniesieniu do roku poprzedniego, liczba absolwentów szkół policealnych wzrosła o 652 osoby (14,0%). Osoby, które w 2011 r. ukończyły szkoły

⁵ Szczegółowe informacje na temat absolwentów szkół wyższych w roku akademickim 2010/2011 w województwie kujawsko-pomorskim według grup i kierunków kształcenia zawiera Tabela 8 w aneksie statystycznym.

policealne, najczęściej kształciły się w takich kierunkach, jak: *technik administracji, technik usług kosmetycznych, technik bezpieczeństwa i higieny pracy, technik farmaceutyczny i technik informatyk*. Najpopularniejsze kierunki kształcenia w szkołach policealnych zawiera Tabela 5.

Tabela 5. Najpopularniejsze kierunki kształcenia w szkołach policealnych w województwie kujawsko-pomorskim

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Absolwenci w roku szkolnym 2010/2011	Przewidywana liczba absolwentów w roku szkolnym 2011/2012
334306	Technik administracji S	719	994
514207	Technik usług kosmetycznych S	497	547
325509	Technik bezpieczeństwa i higieny pracy S	479	391
321301	Technik farmaceutyczny S	269	301
351203	Technik informatyk S	244	419
000000	Bez zawodu*	221	314
325402	Technik masażysta S	189	247
532102	Opiekun medyczny S	184	447
325601	Ratownik medyczny S	160	169
314207	Technik rolnik S	145	175
333107	Technik logistyk S	129	165
514105	Technik usług fryzjerskich S	129	139
541315	Technik ochrony fizycznej osób i mienia S	121	201
331403	Technik ekonomista S	102	125
431103	Technik rachunkowości S	95	94
341201	Asystent osoby niepełnosprawnej S	93	122
314202	Technik architektury krajobrazu S	79	143
324002	Technik weterynarii S	75	22
341203	Opiekun w domu pomocy społecznej S	70	44
333906	Technik organizacji reklamy S	64	110
422402	Technik hotelarstwa S	60	52

„S” oznacza, że dany zawód jest ujęty w klasyfikacji szkolnictwa zawodowego

* Jako absolwenci „bez zawodu” wykazane zostały osoby, w których przypadku nie udało się ustalić kodu zawodu zgodnie z klasyfikacją zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy, zwykle dotyczyło to sytuacji, kiedy w arkuszu przekazanym z SIO jako zawód wpisano „inny”.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Systemu Informacji Oświatowej (SIO) przekazanych przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej na temat absolwentów szkół zawodowych, ponadgimnazjalnych i wyższych.

W 2012 r. największy bezwzględny wzrost liczby absolwentów szkół policealnych planowany był w takich zawodach, jak: *technik administracji* (z 719 do 994 absolwentów – wzrost o 38,2%), *opiekun medyczny* (ze 184 absolwentów do 447 – wzrost o 142,9%), *technik informatyk* (z 244 do 419 absolwentów – wzrost o 71,7%), *opiekunka środowiskowa* (z 7 do 166 absolwentów – wzrost o 2271,4%) oraz *opiekunka dziecięca* (nowy kierunek, który w 2012 r. powinno ukończyć 110 osób). Wyraźnie zmniejszyć się mogła liczba osób kończących szkołę z zawodami: *technik archiwista* (z 41 do 10 absolwentów – spadek o 75,6%), *technik*

weterynarii (z 75 do 22 absolwentów – spadek o 70,7%) oraz *technik bezpieczeństwa i higieny pracy* (z 479 do 391 absolwentów – spadek o 18,4%).⁶

W 2011 r. w odniesieniu do roku poprzedniego liczba absolwentów techników wzrosła o 772 osoby (9,7%). W technikach w 2011 r. do najpopularniejszych należały takie specjalności, jak: *technik ekonomista, technik informatyk, technik mechanik, technik żywienia i gospodarstwa domowego*.

Tabela 6. Najpopularniejsze kierunki kształcenia w szkołach średnich technicznych w województwie kujawsko-pomorskim

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Absolwenci w roku szkolnym 2010/2011	Przewidywana liczba absolwentów w roku szkolnym 2011/2012
331403	Technik ekonomista S	1 256	1 162
351203	Technik informatyk S	705	816
311504	Technik mechanik S	594	400
322002	Technik żywienia i gospodarstwa domowego S	478	451
422402	Technik hotelarstwa S	475	444
314207	Technik rolnik S	439	383
522305	Technik handlowiec S	330	323
311204	Technik budownictwa S	301	340
512001	Kucharz S	297	349
314202	Technik architektury krajobrazu S	264	291
331402	Technik agrobiznesu S	246	211
311408	Technik elektronik S	231	255
311513	Technik pojazdów samochodowych S	221	380
314403	Technik technologii żywności S	208	191
333107	Technik logistyk S	184	198
514105	Technik usług fryzjerskich S	179	192
325511	Technik ochrony środowiska S	164	101
311410	Technik mechatronik S	161	117
351103	Technik teleinformatyk S	157	145
311303	Technik elektryk S	139	135
513101	Kelner S	104	82
311206	Technik drogownictwa S	94	62
343403	Technik organizacji usług gastronomicznych S	94	94

„S” oznacza, że dany zawód jest ujęty w klasyfikacji szkolnictwa zawodowego

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Systemu Informacji Oświatowej (SIO) przekazanych przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej na temat absolwentów szkół zawodowych, ponadgimnazjalnych i wyższych.

W 2012 r. największego bezwzględnego wzrostu liczby absolwentów techników oczekiwano w takich zawodach, jak: *technik pojazdów samochodowych* (z 221 do 380 absolwentów – wzrost o 71,9%) oraz *technik informatyk* (z 705 do 816 absolwentów – wzrost o 15,7%). W omawianym okresie przewidywano spadek liczby absolwentów przede

⁶ Szczegółowe informacje na temat zawodów absolwentów szkół zawodowych w roku szkolnym 2010/2011 oraz uczniów ostatnich klas w roku szkolnym 2011/2012 w województwie kujawsko-pomorskim zawiera Tabela 10 i Tabela 11 w aneksie statystycznym.

wszystkim w takich zawodach, jak: *technik mechanik* (z 594 do 400 absolwentów – spadek o 32,7%) oraz *technik ekonomista* (z 1256 do 1162 absolwentów – spadek o 7,5%).

W 2011 r. w odniesieniu do roku wcześniejszego liczba absolwentów zasadniczych szkół zawodowych wzrosła o 135 osób (2,4%). Wśród absolwentów szkół zawodowych najliczniej reprezentowanymi profesjami były: *kucharz małej gastronomii*, *sprzedawca*, *mechanik pojazdów samochodowych*.

Tabela 7. Najpopularniejsze kierunki kształcenia w zasadniczych szkołach zawodowych w województwie kujawsko-pomorskim

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Absolwenci w roku szkolnym 2010/2011	Przewidywana liczba absolwentów w roku szkolnym 2011/2012
512002	Kucharz małej gastronomii S	1 012	1 144
522301	Sprzedawca S	983	1 013
723103	Mechanik pojazdów samochodowych S	677	750
514101	Fryzjer S	476	503
722204	Ślusarz S	300	222
834103	Mechanik – operator pojazdów i maszyn rolniczych S	245	227
711202	Murarz S	243	207
752205	Stolarz S	196	185
741203	Elektromechanik pojazdów samochodowych S	167	146
751201	Cukiernik S	161	171
741103	Elektryk S	132	151
712604	Monter instalacji i urządzeń sanitarnych S	119	99
713101	Malarz-tapeciarz S	116	157

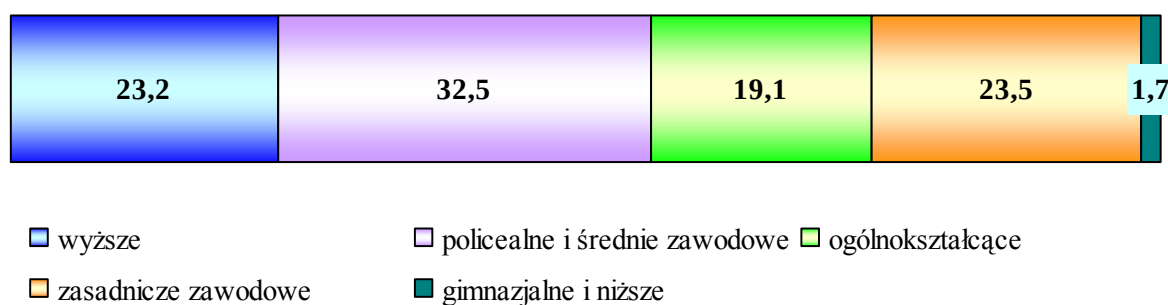
„S” oznacza, że dany zawód jest ujęty w klasyfikacji szkolnictwa zawodowego

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Systemu Informacji Oświatowej (SIO) przekazanych przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej na temat absolwentów szkół zawodowych, ponadgimnazjalnych i wyższych.

W 2012 r. największego bezwzględnego wzrostu liczby absolwentów zasadniczych szkół zawodowych oczekiwano w takich zawodach, jak: *kucharz małej gastronomii* (z 1012 do 1144 absolwentów – wzrost o 13,0%) oraz *mechanik pojazdów samochodowych* (z 677 do 750 absolwentów – wzrost o 10,8%). W 2012 r. przewidywano spadek liczby absolwentów przede wszystkim w takich zawodach, jak: *ślusarz* (z 300 do 222 absolwentów – spadek o 26,0%) oraz *rolnik* (z 79 do 42 absolwentów – spadek o 46,8%).

W końcu 2011 r. w ewidencji powiatowych urzędów pracy pozostawało 7796 bezrobotnych w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki. Najczęściej legitymowali się oni wykształceniem policealnym i średnim zawodowym – 32,5% (2534 osoby).

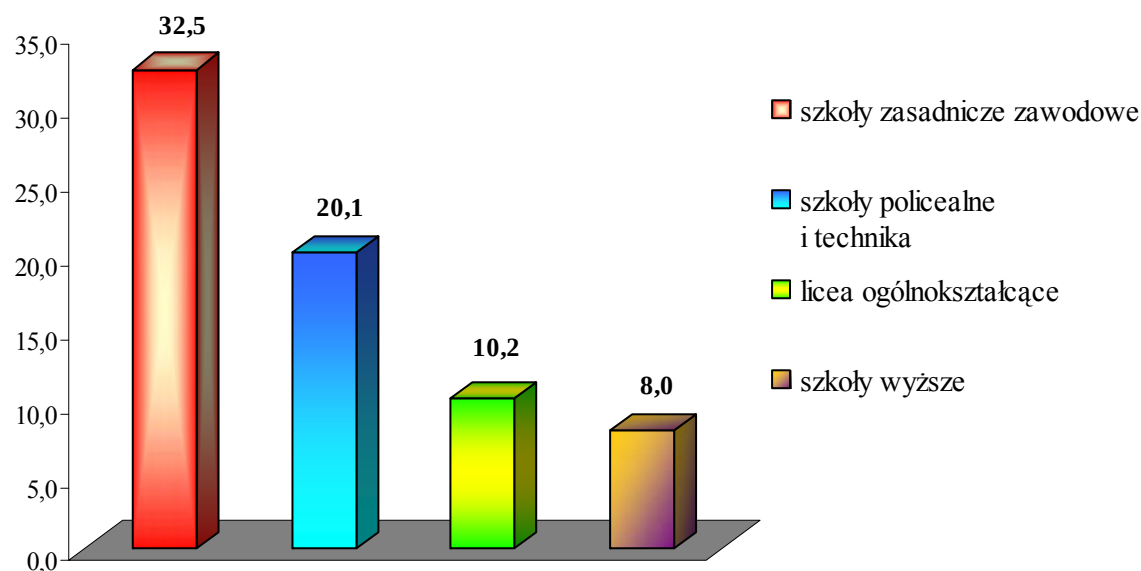
Wykres 5. Bezrobotni w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki w województwie kujawsko-pomorskim w końcu 2011 r. według poziomu wykształcenia (w %)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie załącznika 1 do Sprawozdania MPiPS-01 „Bezrobotni oraz poszukujący pracy według czasu pozostawania bez pracy, wieku, poziomu wykształcenia i stażu pracy”.

Porównując dane dotyczące poziomu wykształcenia bezrobotnych w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (stan w końcu roku) z danymi przekazanymi przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej na temat absolwentów szkół ponadgimnazjalnych i wyższych, można zauważyć, że w najgorszej sytuacji znalazły się osoby kończące zasadnicze szkoły zawodowe, wśród których średnio co 3. absolwent w końcu 2011 r. pozostawał w ewidencji powiatowych urzędów pracy jako osoba bezrobotna.

Wykres 6. Udział bezrobotnych w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki w ogóle absolwentów szkół ponadgimnazjalnych w końcu 2011 r. (w %)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Systemu Informacji Oświatowej (SIO) przekazanych przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej na temat absolwentów szkół zawodowych, ponadgimnazjalnych i wyższych oraz Załącznika 1 do sprawozdania MPiPS-01 w odniesieniu do bezrobotnych w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki.

W przypadku szkół policealnych i techników jako osoba bezrobotna zarejestrowany był co 5. absolwent. Najlepiej na rynku pracy odnaleźli się absolwenci szkół wyższych, spośród których co 12. osoba pozostawała w ewidencji osób bezrobotnych.

Bezrobotni absolwenci szkół zawodowych przeważnie kończyli szkoły z terenu powiatu, w którym mieszkali – 80,5%.

Bezrobotni absolwenci liceów ogólnokształcących to w 75,0% osoby kończące szkoły z terenu powiatu.

Bezrobotni absolwenci szkół policealnych i średnich zawodowych rzadziej niż absolwenci szkół zawodowych czy liceów kończyli szkoły z terenu powiatu, w którym mieszkali – 66,2%.

Szkoły z terenu powiatu najrzadziej kończyli **absolwenci szkół wyższych** – 20,7%.

Należy wziąć pod uwagę, że w rzeczywistości odsetki absolwentów rejestrujących się w powiatowych urzędach pracy po ukończeniu kształcenia na określonym poziomie są najprawdopodobniej wyższe, ponieważ nie wszystkie dane dotyczące bezrobotnych w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki udało się wprowadzić do aplikacji „Monitoring zawodów”. Zgodnie z załącznikiem 3 do Sprawozdania MPiPS-01 o rynku pracy „Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności” w dniu 31 grudnia 2011 r. w województwie kujawsko-pomorskim w ewidencji bezrobotnych znajdowało się 7796 osób w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki, natomiast do aplikacji zostały wprowadzone dane 7051 osób (90,4%).⁷

3. POPYT NA PRACĘ W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM W 2011 R. (BADANIE GUS)

Niniejszy rozdział powstał na podstawie wyników badania Głównego Urzędu Statystycznego „Popyt na pracę w IV kwartale 2011 r.” Podstawą do prowadzenia badania jest formularz Z-05, którym – zgodnie z Programem Badań Statystycznych Statystyki Publicznej na 2011 r. – objęte są podmioty gospodarki narodowej zatrudniające 1 lub więcej osób. Głównym celem badania jest uzyskanie informacji na temat popytu zrealizowanego i niezrealizowanego,

⁷ Wprowadzone dane różnią się od tych wykazanych w załączniku 3 ze względu na to, że:

- w załączniku 3 osoby ze stażem pracy dłuższym niż rok klasyfikowane są według zawodu wykonywanego; na potrzeby monitoringu osoby te powinny zostać wykazane zgodnie z zawodem wyuczonym – w niektórych przypadkach nie można było jednak ustalić zawodu wyuczonego, w związku z czym dane tych osób nie zostały wprowadzone do aplikacji;
- w związku z zastosowanymi rozwiązaniami technicznymi powiatowe urzędy pracy nie miały możliwości wprowadzenia danych osób kończących szkoły zawodowe, średnie techniczne i policealne bez zdanego egzaminu zawodowego. Zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Edukacji Narodowej, jeżeli osoba kończy szkołę, nie zdając egzaminu zawodowego, jest osobą bez zawodu;
- dane w załączniku 3, poza osobami kończącymi szkoły ponadgimnazjalne, obejmują także osoby kończące gimnazja i szkoły podstawowe.

czyli pracujących i wolnych miejsc pracy oraz nowo utworzonych i zlikwidowanych miejsc pracy.

Popyt na pracę stanowią zarówno zagospodarowane miejsca pracy – wyrażone aktualną liczbą pracujących – jak i wolne miejsca pracy. Przez **wolne miejsca pracy** rozumie się miejsca pracy powstałe w wyniku ruchu zatrudnionych bądź nowo utworzone, w stosunku do których zostały spełnione jednocześnie trzy warunki:

- 1) miejsca pracy w dniu sprawozdawczym były faktycznie nieobsadzone,
- 2) pracodawca czynił starania, aby znaleźć osoby chętne do podjęcia pracy,
- 3) w przypadku znalezienia właściwych kandydatów pracodawca byłby gotów do natychmiastowego przyjęcia tych osób.

Badanie popytu na pracę daje możliwość poznania struktury **nowo utworzonych miejsc pracy**, powstałych w wyniku zmian organizacyjnych, rozszerzenia lub zmiany profilu działalności podmiotu. Jako nowo utworzone miejsca pracy traktowane są także wszystkie miejsca pracy w jednostkach nowo powstałych.

Począwszy od 2009 r., badanie popytu na pracę dostarcza także informacji o **zlikwidowanych miejscach pracy**.⁸

Badaniem popytu na pracę za IV kwartał 2011 r. objęto 100,0 tys. podmiotów z terenu całego kraju, z czego 64,8% podmiotów złożyło sprawozdanie Z-05. Po uogólnieniu wyniki badania są reprezentatywne dla 569,12 tys. jednostek z terenu całego kraju, zatrudniających 1 lub więcej osób. Większość (67,3%) stanowią jednostki małe.⁹ Wśród badanych jednostek 87,1% należało do sektora prywatnego, a 12,9% do sektora publicznego.

Z terenu województwa kujawsko-pomorskiego badaniem objęto 27 528 podmiotów. Było to o 4,4% mniej niż w 2010 r. Zdecydowana większość tych podmiotów działała w sektorze prywatnym – 86,1%. Jednostki małe stanowiły 65,8% zbiorowości, średnie – 24,9%, a duże – 9,3%. Największy udział w badaniu miały podmioty należące do sekcji *handel i naprawa pojazdów samochodowych*¹⁰ (33,2%), *przetwórstwo przemysłowe* (14,9%), *budownictwo* (11,1%) oraz *edukacja* (8,5%).¹¹

⁸ „Popyt na pracę w 2011 r.”; Główny Urząd Statystyczny, Warszawa 2012.

⁹ Zgodnie z klasyfikacją GUS według kryterium liczby pracujących:

- do 9 osób – jednostki małe,
- od 10 do 49 osób – jednostki średnie,
- 50 i więcej osób – jednostki duże.

¹⁰ Pełna nazwa sekcji: handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle.

¹¹ „Popyt na pracę w województwie kujawsko-pomorskim w 2011 r.”, Urząd Statystyczny w Bydgoszczy, Bydgoszcz 2012.

Dla pełniejszego zobrazowania sytuacji na wojewódzkim rynku pracy dane z badania popytu na pracę za IV kwartał 2011 r. zostały porównane z wynikami za IV kwartał roku poprzedniego.¹²

3.1. PRACUJĄCY

W końcu grudnia 2011 r. liczba pracujących w zbadanych jednostkach z terenu województwa kujawsko-pomorskiego wyniosła **483 991** osób, co stanowiło 4,5% pracujących w kraju. **W porównaniu z wynikami badania popytu na pracę za IV kwartał 2010 r. liczba pracujących w województwie zmniejszyła się o 2,3%** (w kraju o 1,6%), przy czym silniejszy spadek nastąpił w sektorze prywatnym (2,8%). W sektorze publicznym nastąpiła redukcja zatrudnienia o 1,0%. Spowodowało to, że w końcu 2011 r. w sektorze publicznym pracowało 31,3% ogółu pracujących (w kraju 30,8%).

Większość pracujących skupiona była w podmiotach dużych – 53,8%. W jednostkach średnich pracowało 28,3%, a małych – 17,9%.

Największy odsetek pracujących w województwie kujawsko-pomorskim stanowiły osoby wykonujące zawody należące do wielkich grup zawodowych: *robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy* – 20,1% (97 385 osób) oraz *specjaliści* – 19,7% (95 297 osób).

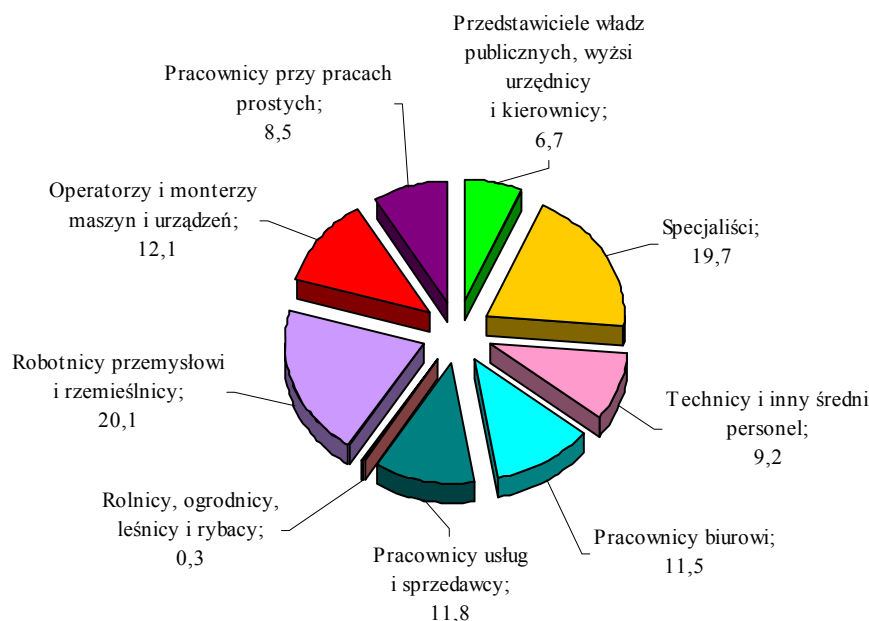
Osoby pracujące w województwie kujawsko-pomorskim częściej (o 3,7 pkt. proc.) niż w całym kraju pracowały jako *robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy*. Rzadziej natomiast wykonywały zawody, należące do grup wielkich *pracowników biurowych* (o 2,1 pkt. proc.) oraz *specjalistów* (o 1,3 pkt. proc.).

Na niższym poziomie agregacji – duże grupy zawodów – osoby pracujące w województwie kujawsko-pomorskim miały zawody z grup: *specjalistów nauczania i wychowania; specjalistów ds. ekonomicznych i zarządzania; sprzedawców i pokrewnych; robotników w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewnych; robotników obróbki metali, mechaników maszyn i urządzeń i pokrewnych; robotników budowlanych i pokrewnych* oraz *kierowców i operatorów pojazdów*.¹³

¹² W IV kwartale 2010 r. w badaniu uczestniczyło 28 785 podmiotów z terenu województwa kujawsko-pomorskiego. Zdecydowana większość tych podmiotów działała w sektorze prywatnym – 86,4%. Jednostki małe stanowiły 68,4% zbiorowości, średnie – 21,5%, a duże – 10,1%.

¹³ Szczegółowe dane na temat pracujących w województwie kujawsko-pomorskim według dużych grup zawodowych zawiera Tabela 2 w aneksie statystycznym.

Wykres 7. Pracujący w województwie kujawsko-pomorskim w końcu 2011 r. według wielkich grup zawodowych (w %)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przekazanych przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej danych GUS z badania popytu na pracę za IV kwartał 2011 r.

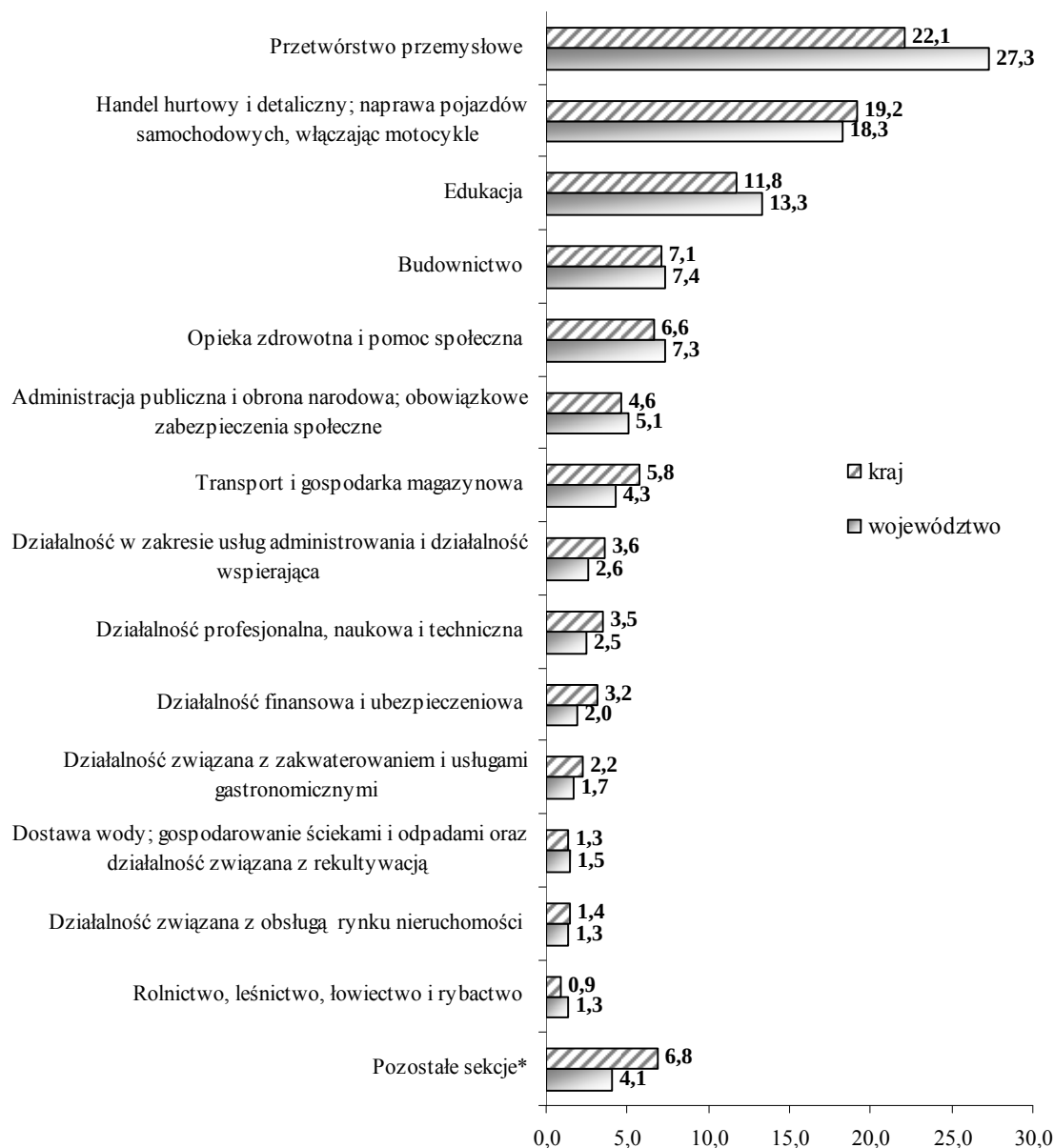
W zależności od rodzaju prowadzonej działalności w województwie kujawsko-pomorskim, podobnie jak i w całym kraju, najwięcej osób pracowało w podmiotach prowadzących działalność w zakresie: *przetwórstwa przemysłowego* – 27,3% (132 274 osoby), *handlu i napraw* – 18,3% (88 470 osób) oraz *edukacji* 13,3% (64 333 osoby).¹⁴

W porównaniu z końcem 2010 r. najwidoczniejszy względny wzrost liczby pracujących nastąpił w podmiotach działających w zakresie: *pozostałej działalności usługowej* (wzrost o 17,6%, 711 osób) oraz *działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości* (o 13,1%, 752 osoby). Liczba pracujących najbardziej zmniejszyła się natomiast w takich sekcjach, jak: *działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca* (spadek o 17,6%, 2680 osób) oraz *handel i naprawy* (o 12,8%, 12 982 osoby).

W porównaniu z ogólnopolską strukturą pracujących osoby z województwa kujawsko-pomorskiego częściej pracowały w jednostkach zajmujących się *przetwórstwem przemysłowym* (o 5,2 pkt. proc.), rzadziej natomiast w takich sekcjach, jak: *transport i gospodarka magazynowa* oraz *górnictwo i wydobywanie* (w obu o 1,5 pkt. proc.).

¹⁴ Szczegółowe dane na temat pracujących w województwie kujawsko-pomorskim według sekcji PKD zawiera Tabela 3 w aneksie statystycznym.

Wykres 8. Pracujący w Polsce i województwie kujawsko-pomorskim w końcu 2011 r. według sekcji PKD (w%)

* Do pozostałych sekcji należą: 1. Górnictwo i wydobywanie; 2. Informacja i komunikacja; 3. Pozostała działalność usługowa; 4. Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do urządzeń klimatyzacyjnych; 5. Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przekazanych przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej danych GUS z badania popytu na pracę za IV kwartał 2011 r.

3.2. NOWO Utworzone Miejsca Pracy

Zgodnie z badaniem popytu na pracę realizowanym przez GUS w 2011 r. w województwie kujawsko-pomorskim powstały 15 983 nowe miejsca pracy, co stanowiło 2,8% miejsc powstałych w kraju. W porównaniu z rokiem poprzednim liczba nowo utworzonych miejsc pracy zmniejszyła się o 37,1%. W tym samym okresie w skali kraju nastąpił spadek nowych miejsc pracy o 4,7%.

Powstałe w 2011 roku miejsca pracy generował głównie sektor prywatny – 87,2%. W ciągu roku liczba nowych miejsc pracy zmniejszyła się zarówno w sektorze publicznym, jak i prywatnym, przy czym spadek ten był dynamiczniejszy w sektorze publicznym – 43,5% wobec 36,1% spadku w sektorze prywatnym.

Nowe miejsca pracy powstały przede wszystkim w jednostkach małych – 40,3%. W jednostkach średnich powstało 30,9% nowych miejsc, a w dużych – 28,7%. W porównaniu z rokiem poprzednim liczba nowo utworzonych miejsc pracy zmniejszyła się we wszystkich rodzajach jednostek (o 40,1% w jednostkach małych, 36,3% w jednostkach dużych oraz o 33,6% w jednostkach średnich).

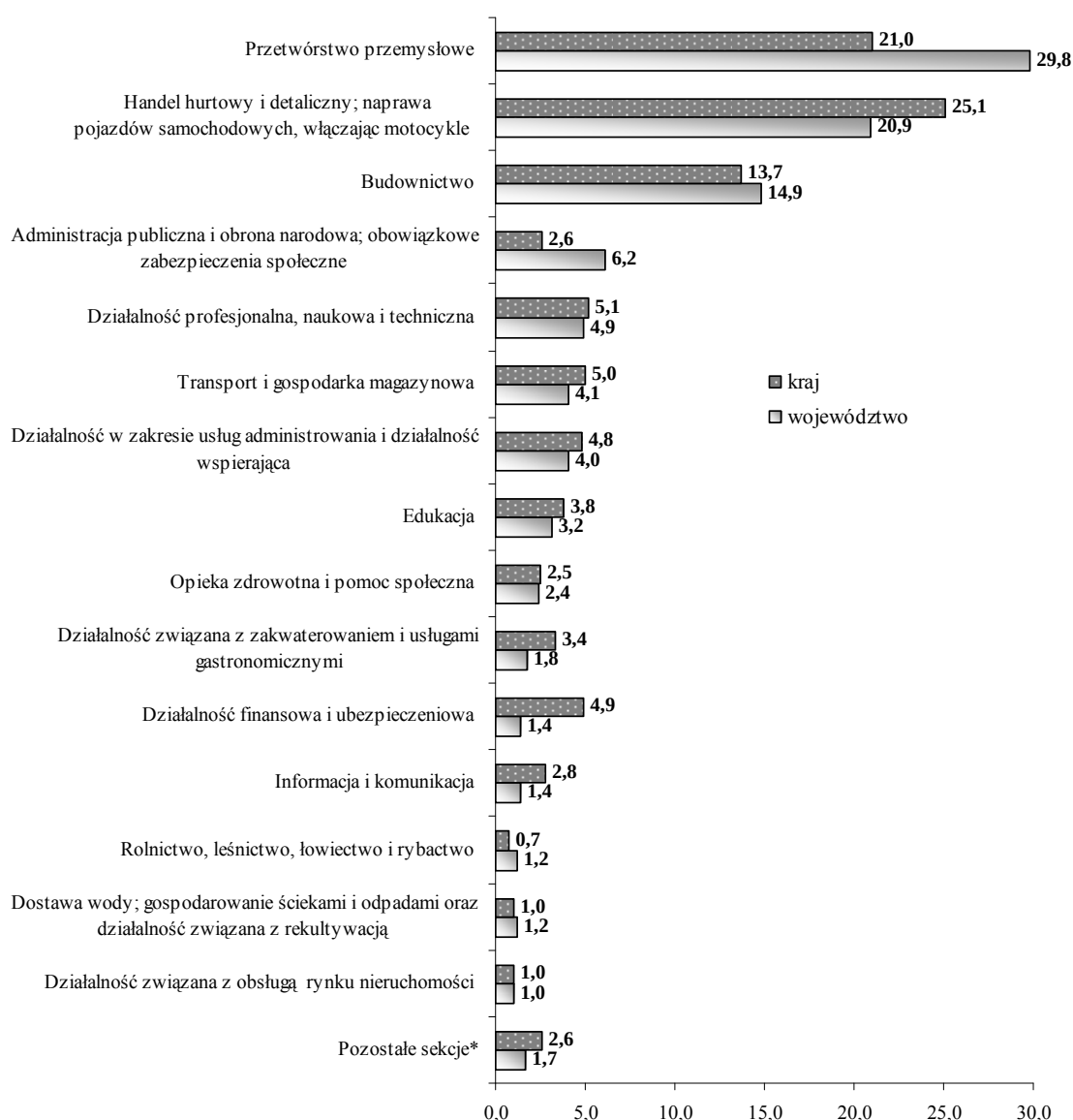
W jednostkach z terenu województwa nowe miejsca pracy powstały głównie w zakładach prowadzących działalność w zakresie: *przetwórstwa przemysłowego* – 29,8% (4761 nowych miejsc), *handlu i napraw* – 20,9% (3340 miejsc) oraz *budownictwa* – 14,9% (2374 nowe miejsca).¹⁵

W 2011 r. w większości sekcji powstało mniej nowych miejsc pracy niż w rok wcześniej. Największy względny spadek liczby nowo utworzonych miejsc pracy odnotowano w sekcjach: *pozostała działalność usługowa* (o 72,5%, 150 miejsc), *rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo* (o 65,9%, 385 miejsc) oraz *działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi* (o 58,7%, 406 miejsc). Przyrost nowych miejsc pracy był zauważalny jedynie w *działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości* (o 47,3%, 52 miejsca), *działalności profesjonalnej naukowej i technicznej* (o 12,1%, 84 miejsca) oraz *działalności finansowej i ubezpieczeniowej* (o 1,8%, 4 miejsca).

W odniesieniu do kraju w województwie kujawsko-pomorskim nowe miejsca pracy częściej powstawały w jednostkach zajmujących się *przetwórstwem przemysłowym* (o 8,8 pkt. proc.) oraz *administracją publiczną i obroną narodową; obowiązkowymi zabezpieczeniami społecznymi* (o 3,6 pkt. proc), rzadziej natomiast w *handlu i naprawach* (o 4,2 pkt. proc.) oraz *działalności finansowej i ubezpieczeniowej* (o 3,5 pkt. proc.).

¹⁵ Szczegółowe dane na temat nowo utworzonych miejsc pracy w województwie kujawsko-pomorskim według sekcji PKD zawiera Tabela 4 w aneksie statystycznym.

Wykres 9. Nowo utworzone miejsca pracy w Polsce i województwie kujawsko-pomorskim w 2011 r. według sekcji PKD (w %)

* Do pozostałych sekcji należą: 1. Górnictwo i wydobywanie; 2. Pozostała działalność usługowa; 3. Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do urządzeń klimatyzacyjnych; 4. Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przekazanych przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej danych GUS z badania popytu na pracę za IV kwartał 2011 r.

Dla porównania, w tym samym czasie do powiatowych urzędów pracy województwa kujawsko-pomorskiego wpłynęła informacja o 36 752 wolnych miejscach pracy oraz 10 558 miejscach aktywizacji zawodowej.¹⁶ Ponad 1/5 zgłoszonych miejsc pracy dotyczyła zatrudnienia subsydiowanego (20,4%). W ramach miejsc aktywizacji zawodowej zostały zgłoszone 7672 miejsca stażu, 2875 propozycji prac społecznie użytecznych i 11 miejsc

¹⁶ Zgodnie z objaśnieniami do Sprawozdania MPiPS-01 o rynku pracy wolnymi miejscami pracy i miejscami aktywizacji zawodowej są zgłoszone przez pracodawców wolne miejsca zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej oraz miejsca aktywizacji zawodowej (stażu, przygotowania zawodowego dorosłych, prac społecznie użytecznych).

przygotowania zawodowego dorosłych. W odniesieniu do roku poprzedniego liczba zgłoszonych miejsc pracy zmniejszyła się o 10,1%, a miejsc aktywizacji zawodowej o 59,7%.¹⁷

Najwięcej wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej (wyłączając miejsca anulowane przez pracodawców) zgłosiły podmioty z sekcji, w których zgodnie z badaniem popytu na pracę zostało utworzonych najwięcej nowych miejsc pracy, tzn.: *handel i naprawy* – 17,2% (8068 miejsc), *przetwórstwo przemysłowe* – 17,1% (8019 miejsc), *administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne* – 15,3% (7168 miejsc) oraz *budownictwo* – 12,4% (5785 miejsc).

W świetle prowadzonych w 2011 r. przez WUP, w partnerstwie z powiatowymi urzędami pracy, badań pracodawców¹⁸ do końca 2011 r. 506 z 2049 przebadanych podmiotów deklarowało chęć przyjęcia nowych pracowników – łącznie 3097 osób (bezpośrednie wywiady były prowadzone z pracodawcami od ostatniej dekady czerwca do połowy października 2011 r.). Przyjęcia do pracy planowane były przede wszystkim w takich sekcjach PKD jak: *przetwórstwo przemysłowe* (41,8%) oraz *budownictwo* (12,5%).

3.3. ZLIKWIDOWANE MIEJSCA PRACY

W 2011 r. w województwie kujawsko-pomorskim likwidacji uległo 13 455 miejsc pracy (3,1% ogółu zlikwidowanych miejsc pracy w Polsce). W porównaniu z rokiem poprzednim liczba zlikwidowanych miejsc pracy zmniejszyła się o 36,9%. W tym samym okresie w skali kraju nastąpił spadek zlikwidowanych miejsc pracy o 6,0%.

Likwidacja miejsc pracy dotyczyła przede wszystkim sektora prywatnego – 87,6%. W ciągu roku liczba zlikwidowanych miejsc pracy zmniejszyła się zarówno w sektorze publicznym, jak i prywatnym, przy czym spadek ten był dynamiczniejszy w sektorze publicznym – 38,0%, wobec 36,7% spadku w sektorze prywatnym.¹⁹

W zależności od rodzaju prowadzonej działalności w województwie kujawsko-pomorskim najwięcej miejsc pracy zlikwidowano w podmiotach prowadzących

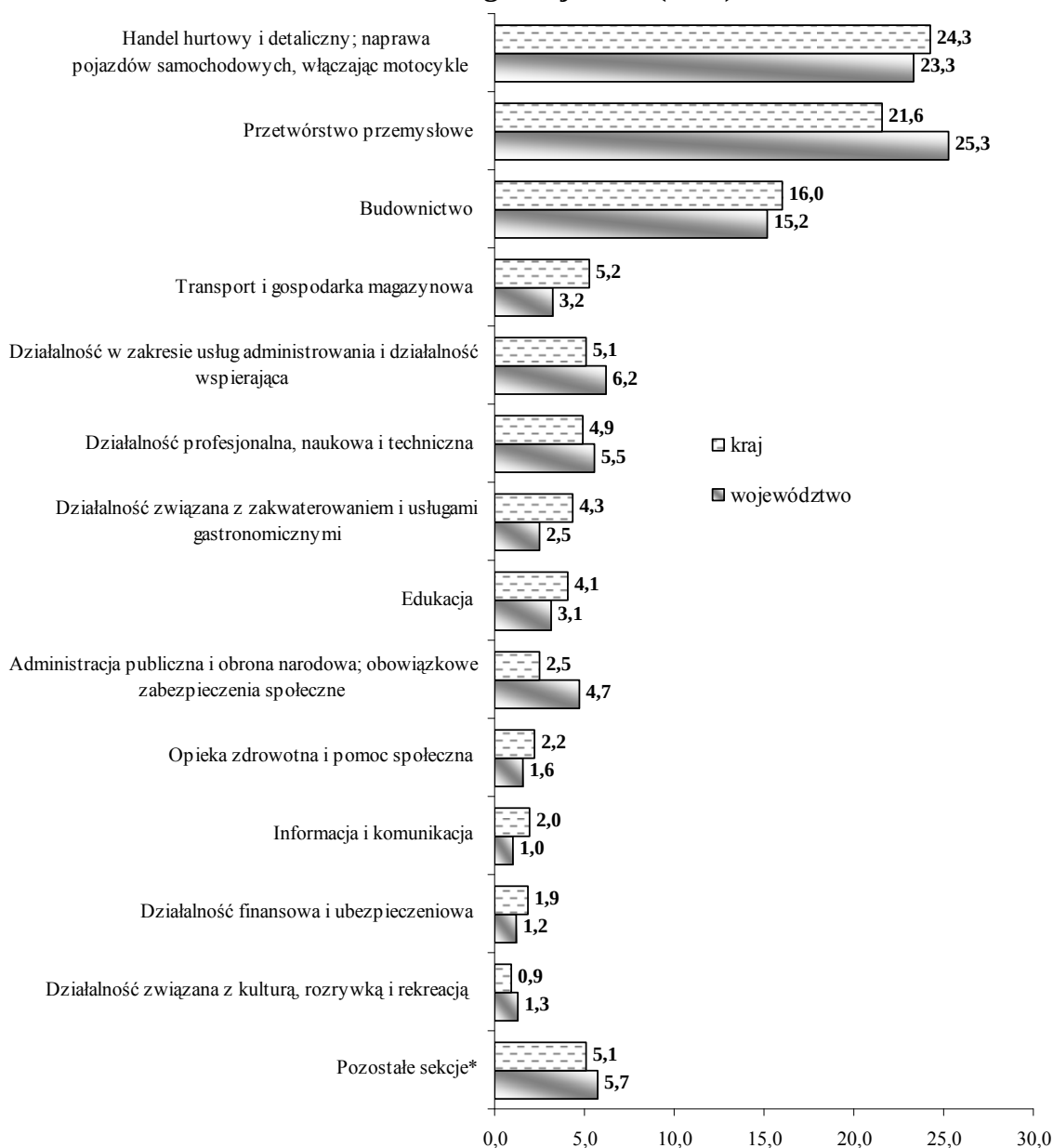
¹⁷ Ograniczenie liczby miejsc subsydiowanych było spowodowane zmniejszeniem środków Funduszu Pracy przyznanych dla województwa na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej (w odniesieniu do roku 2010 r., z uwzględnieniem środków z rezerwy Ministra Pracy i Polityki Społecznej, środki te zostały ograniczone o 58,6%).

¹⁸ Badanie pracodawców pod nazwą: „Badanie ankietowe pracodawców województwa kujawsko-pomorskiego. Diagnoza zapotrzebowania na pracowników w wymiarze kwalifikacyjno-zawodowym” w 2011 r. zostało przeprowadzone wśród 2049 podmiotów z terenu województwa. Informacje na temat badania i raport z badania dostępne są na stronie internetowej Urzędu (www.wup.torun.pl) oraz stronie internetowej projektu Rynek Pracy pod Lupą (<http://podlupa.wup.torun.pl/>).

¹⁹ Szczegółowe dane na temat zlikwidowanych miejsc pracy w województwie kujawsko-pomorskim według sekcji PKD zawiera Tabela 5 w aneksie statystycznym.

działalność w zakresie: *przetwórstwa przemysłowego* – 25,3% (3401 miejsc), *handlu i napraw* – 23,3% (3140 miejsc) oraz *budownictwa* – 15,2% (2049 miejsc).

Wykres 10. Zlikwidowane miejsca pracy w Polsce i województwie kujawsko-pomorskim w 2011 r. według sekcji PKD (w %)

* Do pozostałych sekcji należą: 1. Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do urządzeń klimatyzacyjnych; 2. Górnictwo i wydobywanie; 3. Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją; 4. Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości; 5. Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo oraz 6. Pozostała działalność usługowa.

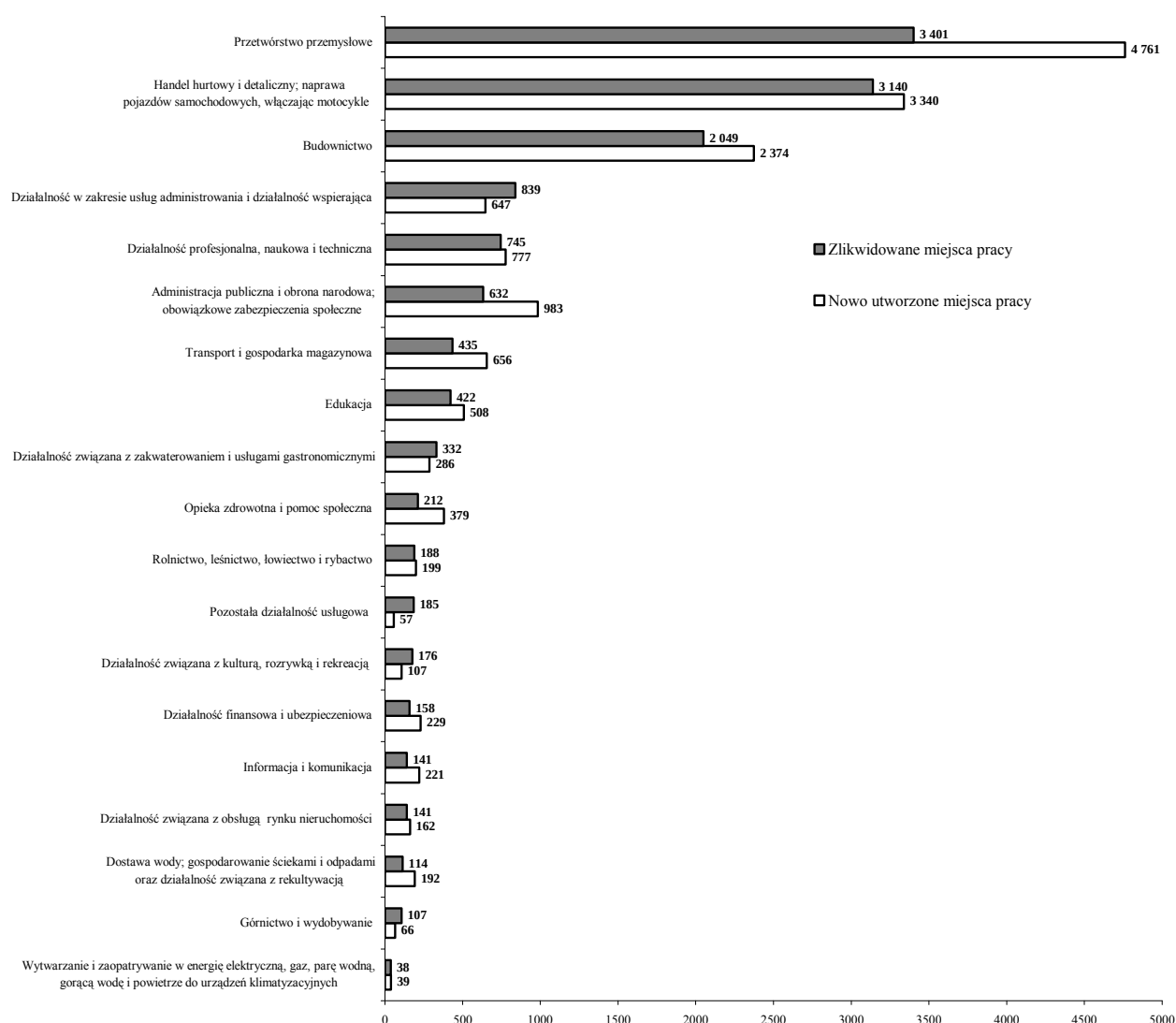
Źródło: Opracowanie własne na podstawie publikacji: „Popyt na pracę w województwie kujawsko-pomorskim w 2011 r.” – Urząd Statystyczny w Bydgoszczy, Bydgoszcz 2012 r. oraz „Popyt na pracę w 2011 r.” – Główny Urząd Statystyczny, Warszawa 2012..

W odniesieniu do kraju, w województwie kujawsko-pomorskim miejsca pracy częściej likwidowane były w jednostkach zajmujących się *przetwórstwem przemysłowym* (o 3,7 pkt. proc.) oraz *administracją publiczną i obroną narodową; obowiązkowymi zabezpieczeniami społecznymi* (o 2,2 pkt. proc), rzadziej natomiast w *transporcie i gospodarce magazynowej*

(o 2,0 pkt. proc.) oraz działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi (o 1,8 pkt. proc.).

W 2011 r. w województwie kujawsko-pomorskim liczba zlikwidowanych miejsc pracy była mniejsza od liczby nowo utworzonych miejsc (o 2528 miejsc), przy czym w sektorze publicznym całkowita liczba miejsc pracy wzrosła o 372 stanowiska, a w sektorze prywatnym o 2156 miejsc.

Wykres 11. Nowo utworzone i zlikwidowane miejsca pracy w województwie kujawsko-pomorskim w 2011 r. według sekcji PKD

Źródło: Opracowanie własne na podstawie publikacji: „Popyt na pracę w województwie kujawsko-pomorskim w 2011 r.” – Urząd Statystyczny w Bydgoszczy, Bydgoszcz 2012.

W zależności od wielkości jednostek biorących udział w badaniu liczba stanowisk pracy wzrosła odpowiednio o 582 w podmiotach dużych, 480 w podmiotach średnich i 1466 w podmiotach małych.

Najwięcej miejsc pracy przybyło w najliczniejszej sekcji – *przetwórstwo przemysłowe* (utworzono o 1362 miejsc więcej niż zlikwidowano) oraz w *budownictwie* (325) i *transporcie i gospodarce magazynowej* (221). Ubytek miejsc pracy nastąpił w czterech sekcjach: *pozostała działalność usługowa* (zlikwidowano o 128 miejsc więcej niż utworzono), *działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją* (zlikwidowano o 69 miejsc więcej niż utworzono), *działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi* (zlikwidowano o 46 miejsc więcej niż utworzono) oraz *górnictwo i wydobywanie* (zlikwidowano o 41 miejsc więcej niż utworzono).

Niestety większa liczba nowych miejsc pracy niż zlikwidowanych nie przełożyła się na wzrost liczby pracujących w regionie, których liczba w ciągu roku zmniejszyła się o 2,3% (11 176 osób).

W prowadzonych przez WUP w Toruniu badaniach pracodawców liczba planowanych przyjęć do pracy była prawie czterokrotnie wyższa od liczby możliwych zwolnień (3097 planowanych przyjęć wobec 840 deklarowanych zwolnień). Tylko w jednej sekcji – *dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją* – planowana liczba zwolnień nieznacznie przekroczyła liczbę możliwych przyjęć (o 12).

3.4. WOLNE MIEJSCA PRACY

Według badania popytu na pracę w końcu grudnia 2011 r. w województwie kujawsko-pomorskim tylko 750 podmiotów (2,7% przebadanych) dysponowało wolnymi miejscami pracy. Większość z nich (80,7%) należała do sektora prywatnego. Najliczniejszą grupę wśród przedsiębiorstw dysponujących nieobsadzonymi stanowiskami stanowiły jednostki średnie – 52,7%, mniej było jednostek małych i dużych, odpowiednio: 25,6% i 21,7%.²⁰

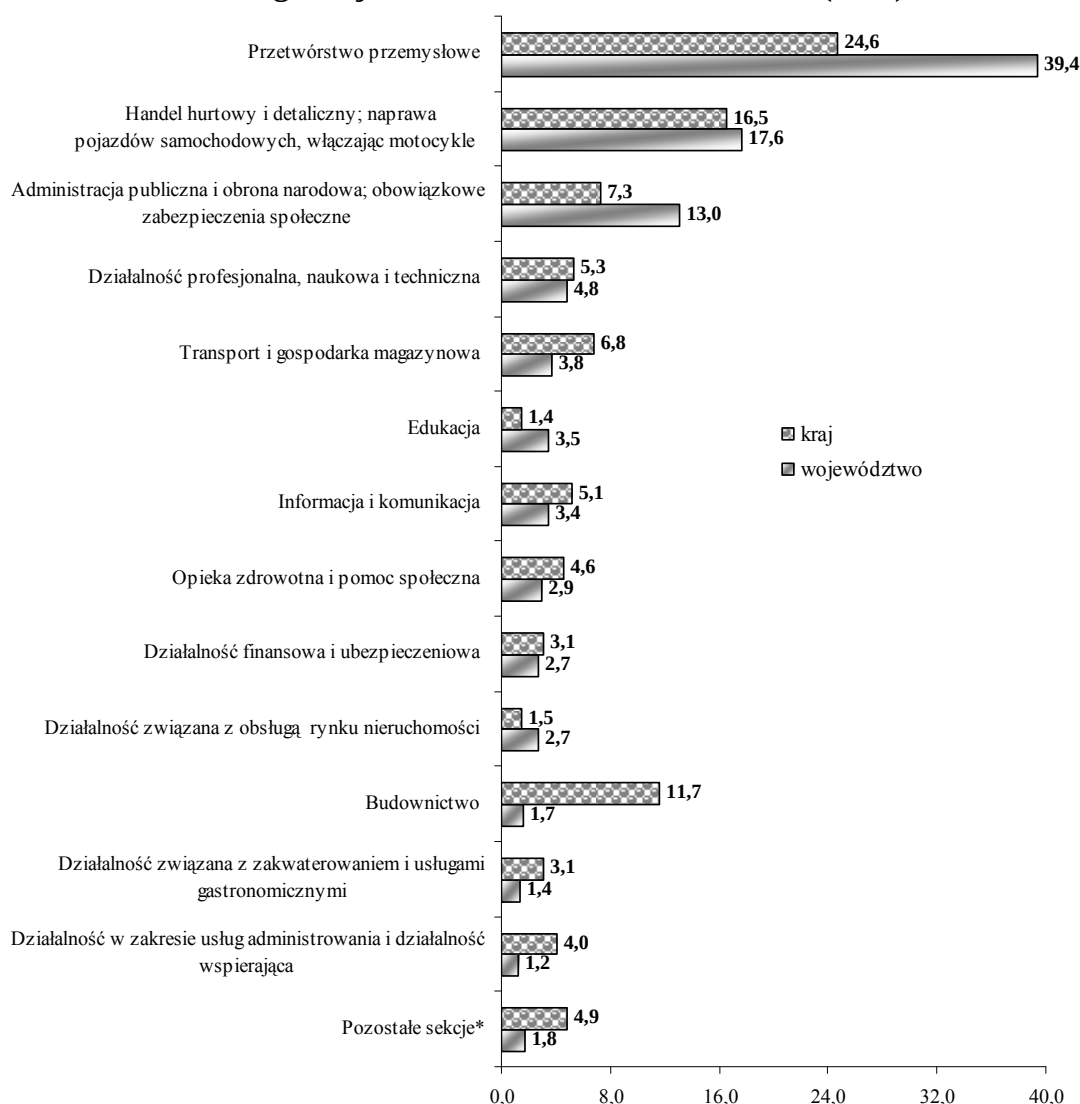
W końcu 2011 r. w województwie dostępnych było 1571 wolnych miejsc pracy. Zdecydowana większość z nich była skoncentrowana w sektorze prywatnym – 77,7%. W porównaniu z wynikami wcześniejszego badania, z 2010 r., liczba wolnych miejsc pracy w województwie zmniejszyła się o 11,1% (w kraju spadek o 34,8%). Przeważająca liczba wolnych miejsc pracy w województwie była skupiona w **jednostkach dużych** (45,5%), w średnich wynosiła 41,4% , a w małych – 13,1%.

²⁰ „Popyt na pracę w województwie kujawsko-pomorskim w 2011 r.”, Urząd Statystyczny w Bydgoszczy, Bydgoszcz 2012.

W województwie kujawsko-pomorskim najwięcej wolnych miejsc pracy było dostępnych w zakładach prowadzących działalność w zakresie *przetwórstwa przemysłowego* – 39,4% (619 miejsc).²¹

W odniesieniu do kraju w województwie kujawsko-pomorskim wolne miejsca pracy częściej były dostępne w jednostkach zajmujących się *przetwórstwem przemysłowym* (o 14,8 pkt. proc.) oraz *administracją publiczną i obroną narodową, obowiązkowymi zabezpieczeniami społecznymi* (o 5,7 pkt. proc.), rzadziej natomiast w *budownictwie* (o 10,0 pkt. proc.).

Wykres 12. Wolne miejsca pracy w województwie kujawsko-pomorskim według sekcji PKD. Stan w dniu 31.12.2011 r. (w %)

* Do pozostałych sekcji należą: 1. Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do urządzeń klimatyzacyjnych; 2. Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją; 3. Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo; 4. Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją; 5. Górnictwo i wydobywanie oraz 6. Pozostała działalność usługowa.

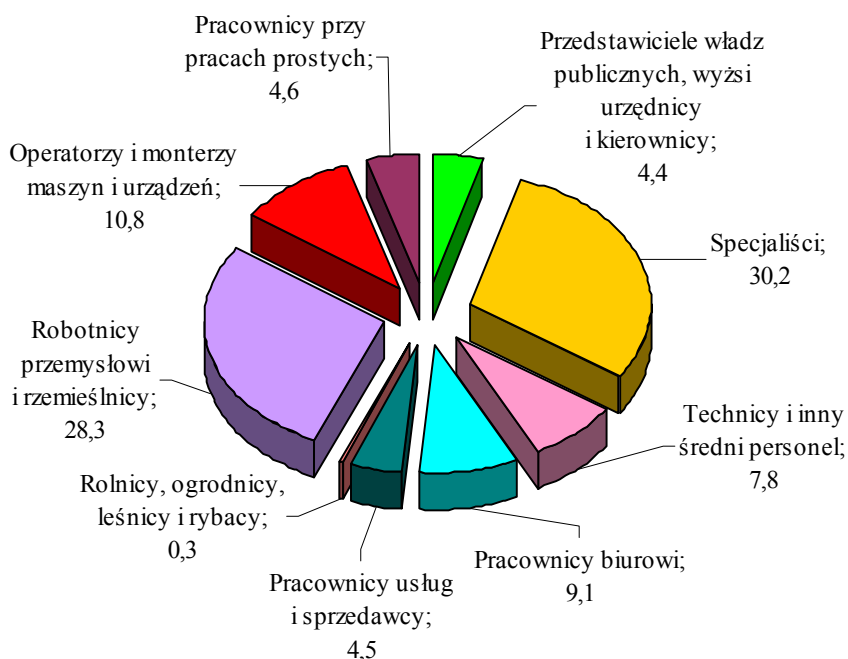
Źródło: Opracowanie własne na podstawie przekazanych przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej danych GUS z badania popytu na pracę za IV kwartał 2011 r.

²¹ Szczegółowe dane na temat zlikwidowanych miejsc pracy w województwie kujawsko-pomorskim według sekcji PKD zawiera Tabela 7 w aneksie statystycznym.

W końcu grudnia 2011 r. nieobsadzone miejsca pracy w województwie kujawsko-pomorskim były przeznaczone przede wszystkim dla *specjalistów* – 30,2% ogółu (474 miejsc) oraz *robotników przemysłowych i rzemieślników* – 28,3% (445 miejsc).

W porównaniu z krajem w województwie kujawsko-pomorskim wolne miejsca pracy częściej były dostępne dla osób z grupy *specjalistów* (o 9,5 pkt. proc.) oraz *robotników przemysłowych i rzemieślników* (o 3,8 pkt. proc), rzadziej natomiast były przeznaczone dla *pracowników usług i sprzedawców* (o 6,0 pkt. proc.) oraz *pracowników biurowych* (o 3,1 pkt. proc.).

Wykres 13. Wolne miejsca pracy w województwie kujawsko-pomorskim według wielkich grup zawodowych. Stan w dniu 31.12.2011 r. (w %)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie przekazanych przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej danych GUS z badania popytu na pracę za IV kwartał 2011 r.

Na niższym poziomie agregacji wolne miejsca pracy w województwie dostępne były dla osób z zawodami należącymi do dużych grup zawodów: *robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni; specjaliści ds. ekonomicznych i zarządzania; specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych; robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni; kierowcy i operatorzy pojazdów*.²²

²² Szczegółowe dane na temat wolnych miejsc pracy w województwie kujawsko-pomorskim według dużych grup zawodowych zawiera Tabela 6 w aneksie statystycznym.

4. PRACA ZA POŚREDNICTWEM AGENCJI ZATRUDNIENIA Z TERENU WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO W 2011 R.

Uzupełnieniem informacji na temat zapotrzebowania na wojewódzkim rynku pracy na pracowników z określonymi zawodami mogą być dane z agencji zatrudnienia. W myśl ustawy²³, **agencjami zatrudnienia są podmioty wpisane do rejestru podmiotów prowadzących agencje zatrudnienia**, świadczące usługi w zakresie:

- **pośrednictwa pracy** – rozumianego jako pozyskiwanie ofert pracy od pracodawców krajowych i zagranicznych, a także poszukiwanie, na zlecenie pracodawców, odpowiednio wykwalifikowanych pracowników (w wyniku pośrednictwa pracy pracownik podpisuje umowę bezpośrednio z pracodawcą);
- **pracy tymczasowej**, czyli poszukiwanie na zlecenie pracodawcy kandydatów do pracy na czas określony, praca ta może zarówno mieć charakter sezonowy, jak i stanowić zastępstwo (w ramach pracy tymczasowej pracownik podpisuje umowę z agencją, a świadczy pracę na rzecz innego podmiotu, tzw. pracodawcy użytkownika);
- **doradztwa personalnego**, które obejmować może analizę zatrudnienia u pracodawców, wskazanie źródeł i sposobów pozyskiwania kandydatów do pracy;
- **poradnictwa zawodowego** – udzielanie osobom poszukującym pracy informacji zawodowej oraz pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu i miejsca zatrudnienia.

Agencje mają obowiązek przekazania do wojewódzkich urzędów pracy rocznych informacji z działalności. Informacja ta powinna być złożona do 31 stycznia każdego roku z danymi za rok poprzedni.

Informacja zbiorcza za rok 2011 z agencji zatrudnienia zarejestrowanych na terenie województwa kujawsko-pomorskiego powstała na podstawie danych pochodzących od 102 podmiotów. Ogółem zobowiązanych do przekazania sprawozdania z działalności było 119 agencji, przy czym 11 nie złożyło informacji z działalności, a 6 nie złożyło korekty przedstawionej informacji, co uniemożliwiło uwzględnienie tych danych w informacji zbiorczej.

4.1. POŚREDNICTWO PRACY I PRACA TYMCZASOWA NA TERENIE RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

W 2011 r. agencje zatrudnienia z terenu województwa **pośredniczyły w podjęciu pracy 2049 osób (zatrudnianie lub inna praca zarobkowa na terenie Rzeczypospolitej Polskiej).**

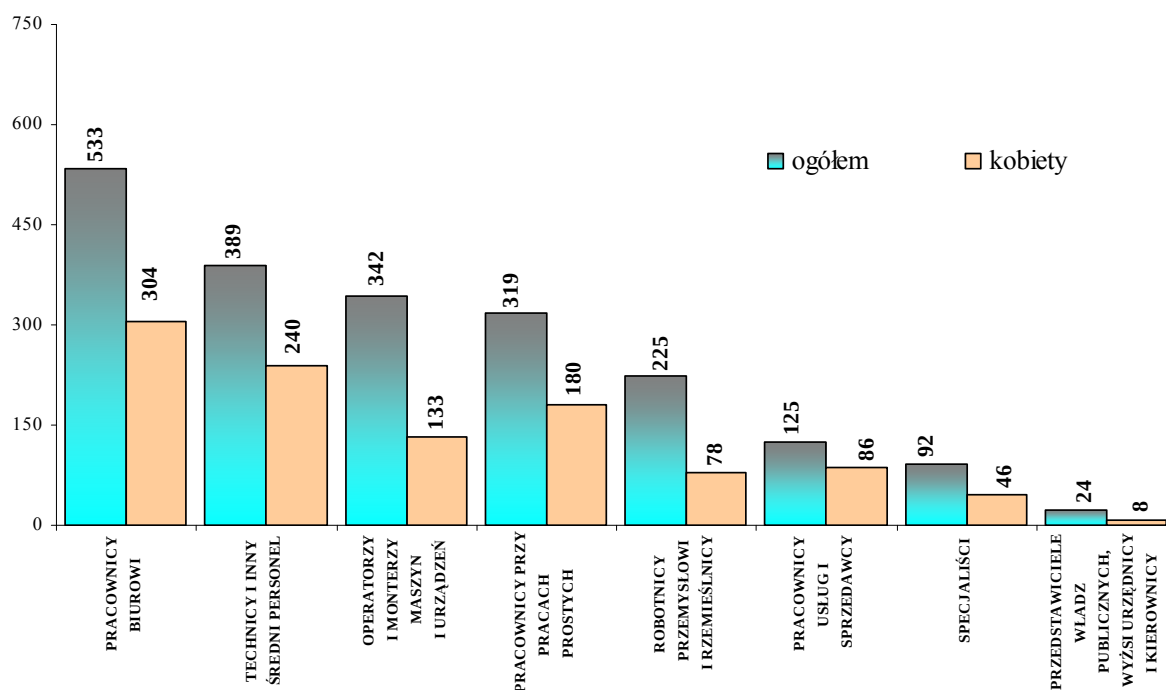
²³ Art. 6, pkt. 4 Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dnia 20 kwietnia 2004 r. (Dz.U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415 j.t.).

W grupie podejmujących pracę kobiety stanowiły 52,5%. W odniesieniu do roku poprzedniego, w którym 89 agencji złożyło informację z działalności, liczba osób podejmujących za pośrednictwem agencji pracę na terenie Polski zmniejszyła się o 468 osób – 18,6%.

W 2011 r. za pośrednictwem agencji zatrudnienia najczęściej poszukiwane były osoby z grupy *pracowników biurowych* (85,9% – 1148 podjęć pracy w tej grupie dotyczyło zawodów z grupy elementarnej *magazynierzy i pokrewni*).

W grupie wielkiej *techników i innego średniego personelu* pracodawcy najczęściej zatrudniali osoby z zawodami należącymi do grup elementarnych *przedstawiciele handlowi* (220 osób, 56,6% podjęć w tej grupie) oraz *pracownicy do spraw kredytów, pożyczek i pokrewni* (93 osoby, 23,9% podjęć w tej grupie).

Wykres 14. Pośrednictwo pracy na terenie Polski w agencjach zatrudnienia z terenu województwa kujawsko-pomorskiego w 2011 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji z działalności agencji zatrudnienia w województwie kujawsko-pomorskim za 2011 r.

Wśród *operatorów maszyn i urządzeń* najwięcej osób podjęło pracę w zawodach należących do grupy elementarnej *operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych* (137 osób, 23,9% podjęć w tej grupie).

Kobiety najczęściej podejmowały zatrudnienie lub inną pracę zarobkową w tych samych grupach co mężczyźni.

W analizowanym okresie za pośrednictwem agencji zatrudnienia z terenu województwa kujawsko-pomorskiego **pracę tymczasową na terenie kraju podjęło 9535 osób, w tym**

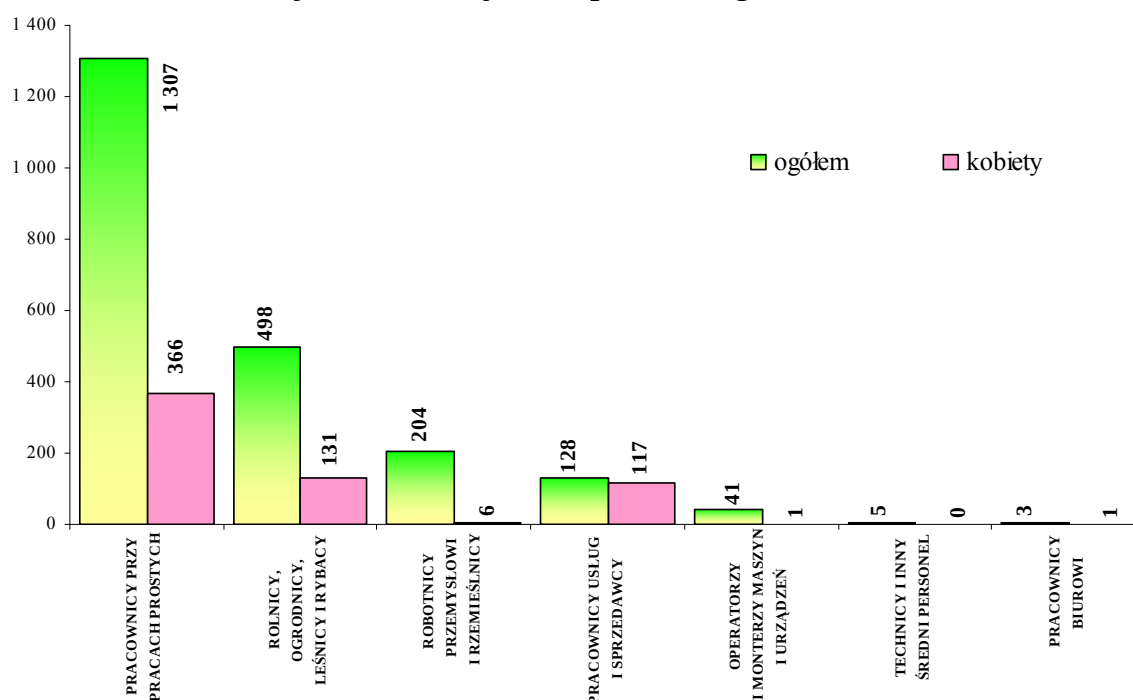
5046 kobiet (52,9%). Głównie była to praca na okres do 3 miesięcy (87,3% – 8321 osób). W odniesieniu do roku poprzedniego liczba osób świadczących pracę tymczasową wzrosła o 5671 osób – 146,8%.

Do pracy tymczasowej najczęściej poszukiwane były osoby z zawodami należącymi do grupy wielkiej *pracowników przy pracach prostych* (7220 osób – 75,7% podejmujących pracę tymczasową za pośrednictwem agencji). Pracę tymczasową na terenie kraju świadczyły przede wszystkim osoby z zawodami należącymi do grup elementarnych *pracownicy wykonujący dorywcze prace proste* (5586 osób) oraz *pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowani* (1164 osoby).

4.2. POŚREDNICTWO PRACY I PRACA TYMCZASOWA POZA GRANICAMI KRAJU

W analizowanym okresie za pośrednictwem agencji zatrudnienia z **ternu województwa kujawsko-pomorskiego poza granicami Polski u pracodawców zagranicznych pracę podjęło 2189 osób**, w tym 622 kobiety (28,4%). W przeważającej części była to praca podejmowana na okres do 3 miesięcy (61,3% – 1342 osoby). W odniesieniu do roku poprzedniego, w przeciwieństwie do pośrednictwa krajowego, liczba osób świadczących pracę poza granicami Polski wzrosła o 53,8%.

Wykres 15. Pośrednictwo pracy poza granicami Polski w agencjach zatrudnienia z terenu województwa kujawsko-pomorskiego w 2011 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji z działalności agencji zatrudnienia w województwie kujawsko-pomorskim za 2011 r.

Półowa osób podejmujących zatrudnienie lub inną pracę zarobkową poza granicami Polski wyjechała do **Holandii** (1095 osób). Głównie były to osoby z zawodami z grup elementarnych *ogrodnicy* (497 osób) oraz *robotnicy pomocniczy w ogrodnictwie i sadownictwie* (426 osób). *Robotnicy pomocniczy w ogrodnictwie i sadownictwie* poszukiwani byli także we **Francji** (225 osób – 93,0% skierowanych do pracy w tym kraju).

W **Wielkiej Brytanii** i **Irlandii** prace podejmowały przede wszystkim osoby z zawodami należącymi do grupy elementarnej *robotnicy pomocniczy przy pracach polowych* (odpowiednio 378 osób – 97,7% zatrudnionych w Wielkiej Brytanii oraz 162 osoby – 100,0% zatrudnionych w Irlandii).

W **Niemczech** najczęściej zatrudniane były osoby z zawodami z grup elementarnych *pracownicy domowej opieki osobistej* (105 osób – 51,2% skierowanych do pracy w tym kraju) oraz *tylnkarze i pokrewni* (30 osób – 14,6% skierowanych do pracy w tym kraju).

W 2011 r. **agencje zatrudnienia do pracy tymczasowej poza granicami kraju skierowały 1054 osoby**, w tym 603 kobiety (57,2%). Najczęściej była to praca podejmowana na okres do 3 miesięcy (57,8% – 609 osób). W odniesieniu do roku poprzedniego liczba osób świadczących pracę tymczasową poza granicami Polski wzrosła o 88,2%.

Praca tymczasowa świadczona była głównie w dwóch krajach: **Holandii** (gdzie poszukiwane były osoby z zawodami należącymi do grupy elementarnej *ogrodnicy* – 497 osób) i **Niemczech** (gdzie pracę znajdowali *pracownicy domowej opieki osobistej* – 425 osób).

W usługach świadczonych przez kujawsko-pomorskie agencje zatrudnienia na terenie kraju dominowało kierowanie do pracy tymczasowej (5046 osób), znacznie rzadziej było to pośrednictwo pracy (2049 osób). Poza granicami kraju przeważały natomiast usługi związane z pośrednictwem pracy (2189 osób, wobec 1054 osób skierowanych do pracy tymczasowej).

Agencje zatrudnienia pełnią ważną funkcję głównie w pozyskiwaniu pracowników na krótki okres (do 3 miesięcy), niemniej jednak ich skala oddziaływania na rynku pracy jest dużo mniejsza niż publicznych służb zatrudnienia, które w 2011 r. pozyskały 36 752 wolne miejsca pracy oraz 10 558 miejsc aktywizacji zawodowej.

5. PODSUMOWANIE

1. W powiatowych urzędach pracy województwa kujawsko-pomorskiego w końcu grudnia 2011 r. pozostawało zarejestrowanych **139 622 bezrobotnych**, a wojewódzka **stopa bezrobocia** osiągnęła poziom **16,9%** (w kraju 12,5%).
2. Wśród zarejestrowanych 111 264 osoby miały zawód (79,7%). W ciągu sześciu lat odsetek osób bez zawodu wzrósł o 8,6 pkt. proc. (z 11,7% w końcu 2005 r. do 20,3% w końcu 2011 r.). Jak wynika z informacji przekazywanych przez powiatowe urzędy pracy, **jako osoby bez zawodu coraz częściej rejestrują się osoby kończące szkoły zawodowe bez zdanego egzaminu zawodowego.**
3. Osoby pozostające w rejestrach bezrobotnych, w zależności od poziomu wykształcenia, najczęściej reprezentowały zawody: **pedagog, specjalista administracji publicznej, ekonomista** (wśród bezrobotnych z wykształceniem wyższym), **technik ekonomista, kucharz, technik mechanik, technik prac biurowych** (wśród bezrobotnych z wykształceniem średnim), **sprzedawca, ślusarz, robotnik gospodarczy, krawiec, murarz** (z wykształceniem zasadniczym zawodowym lub niższym).
4. W 2011 r. najliczniejszą grupą końzącą szkoły ponadgimnazjalne byli absolwenci szkół wyższych (40,3%). Drugą co do liczebności grupę stanowili absolwenci liceów ogólnokształcących (26,1%). Technika ukończyło 14,2% ogółu absolwentów, zasadnicze zawodowe 10,1%, a policealne 8,3%. **W odniesieniu do lat wcześniejszych nie uległa istotnym zmianom lista najpopularniejszych kierunków kształcenia. Kierunki te w znacznej części odpowiadają zawodom licznie reprezentowanym przez osoby bezrobotne.**
5. Porównując dane dotyczące poziomu wykształcenia bezrobotnych w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki z danymi przekazanymi przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej na temat absolwentów szkół ponadgimnazjalnych i wyższych, można zauważyć, że **do ewidencji osób bezrobotnych trafiał co 3. absolwent zasadniczej szkoły zawodowej, co 5. absolwent szkoły policealnej lub średniej technicznej, co 10. absolwent liceum ogólnokształcącego oraz co 12. absolwent szkoły wyższej.**

6. **Zgodnie z prowadzonym przez GUS badaniem popytu na pracę**, w którym uczestniczyło 27 528 podmiotów z ternu województwa (14,9% ogółu), **w 2011 r. zmniejszyła się zarówno liczba nowo utworzonych, jak i zlikwidowanych miejsc pracy**. W 2011 roku utworzone zostały 15 983 nowe miejsca pracy (37,1% mniej niż w 2010 r.), w tym samym czasie zlikwidowanych zostało 13 455 miejsc (o 36,9% mniej niż rok wcześniej).
7. **Większa liczba nowych niż zlikwidowanych miejsc pracy nie przełożyła się na wzrost liczby pracujących w regionie**, których liczba w końcu 2011 r. wyniosła 483 991 osób – 2,3% (11 176 osób) mniej niż rok wcześniej.
8. **W końcu grudnia 2011 r. 2,7% podmiotów biorących udział w badaniu dysponowało 1571 wolnymi miejscami pracy** (11,1% mniej niż w 2010 r.). Miejsca te były najczęściej przeznaczone dla osób z zawodami należącymi do grup dużych: *robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni; specjaliści ds. ekonomicznych i zarządzania; specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych; robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni; kierowcy i operatorzy pojazdów*.
9. W 2011 r. **na terenie Polski** za pośrednictwem agencji zatrudnienia z terenu województwa pracę podjęło 2049 osób (18,6% mniej niż rok wcześniej), a 9535 osób zostało skierowanych do pracy tymczasowej (146,8% więcej niż w 2010 r.). W tym samym czasie **poza terytorium kraju** agencje pracy pośredniczyły w zatrudnieniu 2189 osób (53,8% więcej niż w 2010 r.). Poza granicami Polski pracę tymczasową podjęły 1054 osoby (88,2% więcej niż rok wcześniej).

6. SUMMARY IN ENGLISH

CONCLUSIONS

1. At the end of December 2011 in poviats labour offices of Kujawsko-Pomorskie Voivodship the number of the registered unemployed amounted to **139,622** and the voivodship **unemployment rate** reached **16.9%** (in Poland 12.5%).
2. Among registered unemployed, 111,264 persons had an occupation (79.7%). Within six years the percentage of people without profession increased by 8.6 percentage points (from 11.7% at the end of 2005 to 20.3% at the end of 2011). According to the information provided by poviats labour offices **graduates who left school without passing a professional exam increasingly register as unemployed without profession.**
3. Persons remaining in unemployment rolls, depending on education level, mostly had occupations: ***educator, specialist in public administration, economist*** (among unemployed with tertiary education), ***technician economist, cook, technician mechanic, office technician*** (among unemployed with secondary education), ***salesman, locksmith, maintenance worker, tailor, bricklayer*** (basic vocational and lower education).
4. In 2011 the most numerous group among graduates of upper secondary schools were graduates of tertiary schools (40.3%). The second group according to its size constituted graduates of general secondary schools (26.1%). Technical secondary schools were completed by 14.2% of the total number of graduates, basic vocational schools by 10.1%, and post-secondary schools by 8.3%. **Comparing to the previous years a list of the most popular fields of education has not changed. These fields largely correspond to occupations numerously represented by the unemployed.**
5. Comparing data about education level of the unemployed in a period to 12 months since completing education with data delivered by the Ministry of Labour and Social Policy, it can be noticed that **every third graduate from basic vocational school, every fifth graduate from post-secondary school, every tenth graduate from general secondary school, and every twelfth graduate from tertiary school entered the unemployment rolls.**

6. **According to a labour demand survey conducted by the Central Statistical Office (GUS), in which 27,528 entities from the voivodship (14.9% of the total number) participated, in 2011 a decline in the number of newly created job places and decline in a number of shut down job places was observed.** In 2011, 15,983 new job places were created (37.1% less than in 2010) at the same time 13,455 places were shut down (by 36.9% less than in the previous year).
7. **The greater number of newly created job places than those shut down did not correspond to the increase in the number of the employed in the region,** whose number at the end 2011 amounted to 483,911 persons – 2.3% (11,176 persons) less than in the preceding year.
8. **At the end of December 2011, 2.7% entities which took part in the survey had 1571 vacancies** (11.1% less than in 2010). Vacancies mostly belong to big vocational groups, such as: *workers in food processing, woodworking; textile manufacturing and related; economic and managing specialists; physical, mathematic and technical science professionals; metal workers; mechanics of machines and devices and related; drivers and operators of vehicles.*
9. In 2011 **in Poland** 2049 persons from the voivodship took jobs (18.6% less than in the previous year) and 9535 persons were placed in temporary work (146.8% more than in 2010) via employment agencies. At the same time **outside the country** the employment agencies mediated in employment of 2189 persons (53.8% more than in 2010). Outside the Polish borders, temporary work was taken by 1054 persons (88.2% more than in the previous year).

7. ANEKS STATYSTYCZNY

Tabela 1. Pracujący oraz popyt na pracę według sekcji PKD w 2011 r. - zgodnie z badaniem popytu na pracę GUS

Wyszczególnienie A - 2011 B - 2010 = 100		Liczba jednostek	Pracujący	Wolne miejsca pracy		Miejsca pracy	
				ogółem	w tym nowo utworzone	nowo utworzone	zlikwidowane
ROLNICTWO, LEŚNICTWO, ŁOWIECTWO I RYBACTWO (A)	A	403	6 318	4	3	199	188
	B	96,6	95,9	26,7	x	34,1	33,9
GÓRNICTWO I WYDOBYWANIE (B)	A	42	795	-	-	66	107
	B	84,0	94,5	x	x	74,2	162,1
PRZETWÓRSTWO PRZEMYSŁOWE (C)	A	4 115	132 274	619	48	4 761	3 401
	B	101,1	100,5	135,4	120,0	73,6	63,5
WYTWARZANIE I ZAOPATRYWANIE W ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ, GAZ, PARĘ WODNĄ, GORĄCĄ WODĘ I POWIETRZE DO URZĄDZEŃ KLIMATYZACYJNYCH (D)	A	64	5 031	5	-	39	38
	B	98,5	108,8	100,0	x	88,6	64,4
DOSTAWA WODY; GOSPODAROWANIE ŚCIEKAMI I ODPADAMI ORAZ DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z REKULTYWACJĄ (E)	A	231	7 112	14	-	192	114
	B	74,3	92,4	70,0	x	61,1	53,3
BUDOWNICTWO (F)	A	3 069	35 742	26	-	2 374	2 049
	B	97,0	100,6	12,9	x	57,1	59,0
HANDEL HURTOWY I DETALICZNY; NAPRAWA POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH, WŁĄCZAJĄC MOTOCYKLE (G)	A	9 129	88 470	277	51	3 340	3 140
	B	89,9	87,2	99,6	4 razy	55,7	57,1
TRANSPORT I GOSPODARKA MAGAZYNOWA (H)	A	1 265	20 573	59	24	656	435
	B	95,5	110,1	50,9	109,1	94,0	51,4
DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z ZAKWATEROWANIEM I USŁUGAMI GASTRONOMICZNYMI (I)	A	1 097	8 446	22	5	286	332
	B	104,9	94,9	30,6	19,2	41,3	58,8
INFORMACJA I KOMUNIKACJA (J)	A	340	3 331	54	2	221	141
	B	100,6	100,5	60,7	28,6	97,4	89,8
DZIAŁALNOŚĆ FINANSOWA I UBEZPIECZENIOWA (K)	A	506	9 542	43	-	229	158
	B	88,2	98,5	6 razy	x	101,8	87,3
DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z OBSŁUGĄ RYNKU NIERUCHOMOŚCI (L)	A	483	6 479	43	2	162	141
	B	113,1	113,1	9 razy	100,0	147,3	204,3
DZIAŁALNOŚĆ PROFESJONALNA, NAUKOWA I TECHNICZNA (M)	A	1 388	12 252	75	8	777	745
	B	95,9	104,7	74,3	x	112,1	127,8
DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE USŁUG ADMINISTROWANIA I DZIAŁALNOŚĆ WSPIERAJĄCA (N)	A	528	12 548	19	-	647	839
	B	102,7	82,4	27,1	x	56,8	80,1
ADMINISTRACJA PUBLICZNA I OBRONA NARODOWA; OBOWIĄZKOWE ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNE (O)	A	386	24 686	205	19	983	632
	B	100,3	98,2	104,6	111,8	50,3	45,8
EDUKACJA (P)	A	2 344	64 333	55	-	508	422
	B	103,0	102,2	98,2	x	50,9	55,1
OPIEKA ZDROWOTNA I POMOC SPOŁECZNA (Q)	A	889	35 524	46	23	379	212
	B	95,8	99,6	127,8	230,0	65,3	128,5
DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z KULTURĄ, ROZRYWKĄ I REKREACJĄ (R)	A	440	5 790	5	-	107	176
	B	98,2	100,4	21,7	x	44,0	108,0
POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA (S)	A	809	4 745	-	-	57	185
	B	94,8	117,6	x	x	27,5	119,4
OGÓŁEM	A	27 528	483 991	1 571	185	15 983	13 455
	B	95,6	97,7	88,9	88,5	62,9	63,1

Źródło: "Popyt na pracę w województwie kujawsko-pomorskim w 2011 r.", Urząd Statystyczny w Bydgoszczy

Tabela 2. Pracujący w województwie kujawsko-pomorskim dużych grup zawodowych (zgodnie z badaniem popytu na pracę GUS). Stan w dniu 31.12.2011 r.

Kod grupy	Nazwa grupy	Ogółem	Sektor				Jednostki według wielkości					
			publiczny		prywatny		duże		średnie		małe	
			liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%
11	PRZEDSTAWICIELE WŁAŻY PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNIICY I DYREKTORZY GENERALNI	3 068	1 022	33,3	2 046	66,7	1 578	51,4	1 116	36,4	374	12,2
12	KIEROWNICY DO SPRAW ZARZĄDZANIA I HANDLU	15 864	3 708	23,4	12 156	76,6	7 262	45,8	5 160	32,5	3 442	21,7
13	KIEROWNICY DO SPRAW PRODUKCJI I USŁUG	10 569	2 574	24,4	7 995	75,6	4 527	42,8	2 787	26,4	3 255	30,8
14	KIEROWNICY W BRANŻY HOTEŁARSKIEJ, HANDLU I INNYCH BRANŻACH	3 103	434	14,0	2 669	86,0	647	20,9	809	26,1	1 647	53,1
21	SPECJALIŚCI NAUK FIZYCZNYCH, MATEMATYCZNYCH I TECHNICZNYCH	7 876	3 360	42,7	4 516	57,3	6 050	76,8	1 312	16,7	514	6,5
22	SPECJALIŚCI DO SPRAW ZDROWIA	14 302	10 029	70,1	4 273	29,9	10 228	71,5	2 795	19,5	1 279	8,9
23	SPECJALIŚCI NAUCZANIA I WYCHOWANIA	47 790	46 138	96,5	1 652	3,5	19 647	41,1	25 197	52,7	2 946	6,2
24	SPECJALIŚCI DO SPRAW EKONOMICZNYCH I ZARZĄDZANIA	20 401	7 444	36,5	12 957	63,5	13 996	68,6	3 848	18,9	2 557	12,5
25	SPECJALIŚCI DO SPRAW TECHNOLOGII INFORMACYJNO-KOMUNIKACYJNYCH	1 570	539	34,3	1 031	65,7	838	53,4	445	28,3	287	18,3
26	SPECJALIŚCI Z DZIEDZINY PRAWA, DZIEDZIN SPOŁECZNYCH I KULTURY	3 358	2 363	70,4	995	29,6	1 981	59,0	784	23,3	593	17,7
31	ŚREDNI PERSONEL NAUK FIZYCZNYCH, CHEMICZNYCH I TECHNICZNYCH	11 391	3 197	28,1	8 194	71,9	9 093	79,8	1 516	13,3	782	6,9
32	ŚREDNI PERSONEL DO SPRAW ZDROWIA	8 493	3 427	40,4	5 066	59,6	3 698	43,5	2 036	24,0	2 759	32,5
33	ŚREDNI PERSONEL DO SPRAW BIZNESU I ADMINISTRACJI	14 943	8 197	54,9	6 746	45,1	10 762	72,0	2 601	17,4	1 580	10,6
34	ŚREDNI PERSONEL Z DZIEDZINY PRAWA, SPRAW SPOŁECZNYCH, KULTURY I POKREWNY	8 187	4 222	51,6	3 965	48,4	3 987	48,7	3 394	41,5	806	9,8
35	TECHNICY INFORMATYCY	1 751	306	17,5	1 445	82,5	577	33,0	605	34,6	569	32,5
41	SEKRETARKI, OPERATORZY URZĄDZEŃ BIUROWYCH I POKREWNI	13 126	5 971	45,5	7 155	54,5	8 475	64,6	3 094	23,6	1 557	11,9
42	PRACOWNICY OBSŁUGI KLIENTA	16 971	3 198	18,8	13 773	81,2	7 475	44,0	5 005	29,5	4 491	26,5
43	PRACOWNICY DO SPRAW FINANSOWO-STATYSTYCZNYCH I EWIDENCJI MATERIAŁOWEJ	7 953	1 959	24,6	5 994	75,4	4 316	54,3	2 374	29,9	1 263	15,9
44	POZOSTALI PRACOWNICY OBSŁUGI BIURA	17 389	5 034	28,9	12 355	71,1	7 555	43,4	5 148	29,6	4 686	26,9
51	PRACOWNICY USŁUG OSOBISTYCH	9 296	2 722	29,3	6 574	70,7	4 061	43,7	2 620	28,2	2 615	28,1
52	SPRZEDAWCY I POKREWNI	39 895	258	0,6	39 637	99,4	11 594	29,1	12 762	32,0	15 539	38,9
53	PRACOWNICY OPIEKI OSOBISTEJ I POKREWNI	1 819	1 770	97,3	49	2,7	1 066	58,6	594	32,7	159	8,7
54	PRACOWNICY USŁUG OCHRONY	6 192	1 092	17,6	5 100	82,4	4 949	79,9	1 091	17,6	152	2,5
61	ROLNICY PRODUKCJI TOWAROWEJ	878	311	35,4	567	64,6	521	59,3	169	19,2	188	21,4
62	LEŚNICY I RYBACY	523	259	49,5	264	50,5	52	9,9	320	61,2	151	28,9
63	ROBOTNICY BUDOWLANI I POKREWNI (z wyłączeniem elektryków)	20 286	2 319	11,4	17 967	88,6	8 168	40,3	6 102	30,1	6 016	29,7
71	ROBOTNICY OBRÓBKI METALI, MECHANICY MASZYN I URZĄDZEŃ I POKREWNI	29 925	2 555	8,5	27 370	91,5	19 672	65,7	5 900	19,7	4 353	14,5
72	RZEMIEŚNICY I ROBOTNICY POLIGRAFICZNI	4 221	383	9,1	3 838	90,9	2 314	54,8	953	22,6	954	22,6
73	ELEKTRYCY I ELEKTRONICY	9 742	1 783	18,3	7 959	81,7	4 894	50,2	2 373	24,4	2 475	25,4
74	ROBOTNICY W PRZETWÓRSTWIE SPOŻYWCZYM, OBRÓBCE DREWNA, PRODUKCJI WYROBÓW TEKSTYLNICH I POKREWNI	33 211	141	0,4	33 070	99,6	18 610	56,0	10 717	32,3	3 884	11,7
75	OPERATORZY MASZYN I URZĄDZEŃ WYDOBYWCZYCH I PRZETWÓRCZYCH	19 304	1 251	6,5	18 053	93,5	14 684	76,1	3 848	19,9	772	4,0
81	MONTERZY	10 945	851	7,8	10 094	92,2	7 461	68,2	1 336	12,2	2 148	19,6
82	KIEROWCY I OPERATORZY POJAZDÓW	28 447	6 099	21,4	22 348	78,6	14 416	50,7	6 950	24,4	7 081	24,9
83	POMOCE DOMOWE I SPRZĄTACZKI	15 988	9 636	60,3	6 352	39,7	10 088	63,1	4 587	28,7	1 313	8,2
91	ROBOTNICY POMOCNICZY W ROLNICTWIE, LEŚNICTWIE I RYBOŁÓWSTWIE	1 684	149	8,8	1 535	91,2	508	30,2	727	43,2	449	26,7
92	ROBOTNICY POMOCNICZY W GÓRNICTWIE, PRZEMYSŁE, BUDOWNICTWIE I TRANSPORCIE	13 871	1 484	10,7	12 387	89,3	9 706	70,0	2 379	17,2	1 786	12,9
93	PRACOWNICY POMOCNICZY PRZYGOTOWUJĄCY POŚILKI	3 617	1 233	34,1	2 384	65,9	1 279	35,4	1 302	36,0	1 036	28,6
94	SPRZEDAWCY ULICZNI I PRACOWNICY ŚWIADCZĄCY USŁUGI NA ULICACH	78	3	3,8	75	96,2	66	84,6	12	15,4	0	0,0
95	ŁADOWACZE NIECZYSTOŚCI I INNI PRACOWNICY PRZY PRACACH PROSTYCH	5 964	3 881	65,1	2 083	34,9	3 569	59,8	2 075	34,8	320	5,4
OGÓŁEM		483 991	151 302	31,3	332 689	68,7	260 370	53,8	136 843	28,3	86 778	17,9

Źródło: Opracowanie własne na podstawie, przekazanych przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, danych GUS z badania popytu na pracę za IV kwartał 2011 r.

Tabela 3. Pracujący w województwie kujawsko-pomorskim według sekcji PKD (zgodnie z badaniem popytu na pracę GUS). Stan w dniu 31.12.2011 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	Sektor				Jednostki według wielkości					
		publiczny		prywatny		duże		średnie		małe	
		liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%
ROLNICTWO, LEŚNICTWO, ŁOWIECTWO I RYBACTWO (A)	6 318	2 006	31,8	4 312	68,2	2 305	36,5	2 706	42,8	1 307	20,7
GÓRNICTWO I WYDOBYWANIE (B)	795	36	4,5	759	95,5	452,0	56,9	281	35,3	62	7,8
PRZETWÓRSTWO PRZEMYSŁOWE (C)	132 274	4036	3,1	128 238	96,9	93 317	70,5	24 710	18,7	14 247	10,8
WYTWARZANIE I ZAOPATRYWANIE W ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ, GAZ, PARĘ WODNĄ, GORĄCĄ WODĘ I POWIETRZE DO URZĄDZEŃ KLIMATYZACYJNYCH(D)	5 031	4 412	87,7	619	12,3	4 524	89,9	376	7,5	131	2,6
DOSTAWA WODY; GOSPODAROWANIE ŚCIEKAMI I ODPADAMI ORAZ DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z REKULTYWACJĄ (E)	7 112	5 453	76,7	1 659	23,3	4 735	66,6	1 867	26,3	510	7,2
BUDOWNICTWO (F)	35 742	141	0,4	35 601	99,6	12 869	36,0	10 993	30,8	11 880	33,2
HANDEL HURTOWY I DETALICZNY; NAPRAWA POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH, WŁĄCZAJĄC MOTOCYKLE (G)	88 470	88	0,1	88 382	99,9	24 973	28,2	34 581	39,1	28 916	32,7
TRANSPORT I GOSPODARKA MAGAZYNOWA (H)	20 573	6 050	29,4	14 523	70,6	12 075	58,7	3 446	16,8	5 052	24,6
DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z ZAKWATEROWANIEM I USŁUGAMI GASTRONOMICZNYMI(I)	8 446	865	10,2	7 581	89,8	1 814	21,5	3 165	37,5	3 467	41,0
INFORMACJA I KOMUNIKACJA (J)	3 331	487	14,6	2 844	85,4	1 127	33,8	1 042	31,3	1 162	34,9
DZIAŁALNOŚĆ FINANSOWA I UBEZPIECZENIOWA (K)	9 542	2 134	22,4	7 408	77,6	7 725	81,0	1 311	13,7	506	5,3
DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z OBSŁUGĄ RYNKU NIERUCHOMOŚCI (L)	6 479	1 197	18,5	5 282	81,5	3 005	46,4	2 014	31,1	1 460	22,5
DZIAŁALNOŚĆ PROFESJONALNA, NAUKOWA I TECHNICZNA (M)	12 252	4 659	38,0	7 593	62,0	4 446	36,3	2 002	16,3	5 804	47,4
DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE USŁUG ADMINISTROWANIA I DZIAŁALNOŚĆ WSPIERAJĄCA (N)	12 548	165	1,3	12 383	98,7	9 338	74,4	1 579	12,6	1 631	13,0
ADMINISTRACJA PUBLICZNA I OBRONA NARODOWA; OBOWIĄZKOWE ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNE (O)	24 686	24 686	100,0	-	-	18 875	76,5	5 671	23,0	140	0,6
EDUKACJA (P)	64 333	61 467	95,5	2 866	4,5	29 582	46,0	31 182	48,5	3 569	5,5
OPIEKA ZDROWOTNA I POMOC SPOŁECZNA (Q)	35 524	28 066	79,0	7 458	21,0	25 967	73,1	7 068	19,9	2 489	7,0
DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z KULTURĄ, ROZRYWKĄ I REKREACJĄ (R)	5 790	5 312	91,7	478	8,3	2 108	36,4	2 220	38,3	1 462	25,3
POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA (S)	4 745	42	0,9	4 703	99,1	1 133	23,9	629	13,3	2 983	62,9
OGÓŁEM	483 991	151 302	31,3	332 689	68,7	260 370	53,8	136 843	28,3	86 778	17,9

Źródło: Opracowanie własne na podstawie, przekazanych przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, danych GUS z badania popytu na pracę za IV kwartał 2011 r.

Tabela 4. Nowo utworzone miejsca pracy w województwie kujawsko-pomorskim w 2011 r. według sekcji PKD (zgodnie z badaniem popytu na pracę GUS)

Wyszczególnienie	Ogółem	Sektor				Jednostki według wielkości					
		publiczny		prywatny		duże		średnie		małe	
		liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%
ROLNICTWO, LEŚNICTWO, ŁOWIECTWO I RYBACTWO (A)	199	8	4,0	191	96,0	12	6,0	47	23,6	140	70,4
GÓRNICTWO I WYDOBYWANIE (B)	66	8	12,1	58	87,9	24	36,4	36	54,5	6	9,1
PRZETWÓRSTWO PRZEMYSŁOWE (C)	4 761	-	-	4 761	100,0	1 734	36,4	868	18,2	2 159	45,3
WYTWARZANIE I ZAOPATRYWANIE W ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ, GAZ, PARĘ WODNĄ, GORĄCĄ WODĘ I POWIETRZE DO URZĄDZEŃ KLIMATYZACYJNYCH (D)	39	19	48,7	20	51,3	17	43,6	8	20,5	14	35,9
DOSTAWA WODY; GOSPODAROWANIE ŚCIEKAMI I ODPADAMI ORAZ DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z REKULTYWACJĄ (E)	192	115	59,9	77	40,1	86	44,8	78	40,6	28	14,6
BUDOWNICTWO (F)	2 374	8	0,3	2 366	99,7	660	27,8	982	41,4	732	30,8
HANDEL HURTOWY I DETALICZNY; NAPRAWA POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH, WŁĄCZAJĄC MOTOCYKLE (G)	3 340	-	-	3 340	100,0	695	20,8	1194	35,7	1451	43,4
TRANSPORT I GOSPODARKA MAGAZYNOWA (H)	656	2	0,3	654	99,7	168	25,6	47	7,2	441	67,2
DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z ZAKWATEROWANIEM I USŁUGAMI GASTRONOMICZNYMI (I)	286	-	-	286	100,0	135	47,2	32	11,2	119	41,6
INFORMACJA I KOMUNIKACJA (J)	221	2	0,9	219	99,1	9	4,1	36	16,3	176	79,6
DZIAŁALNOŚĆ FINANSOWA I UBEZPIECZENIOWA (K)	229	-	-	229	100,0	106	46,3	70	30,6	53	23,1
DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z OBSŁUGĄ RYNKU NIERUCHOMOŚCI (L)	162	37	22,8	125	77,2	7	4,3	63	38,9	92	56,8
DZIAŁALNOŚĆ PROFESJONALNA, NAUKOWA I TECHNICZNA (M)	777	109	14,0	668	86,0	200	25,7	99	12,7	478	61,5
DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE USŁUG ADMINISTROWANIA I DZIAŁALNOŚĆ WSPIERAJĄCA (N)	647	10	1,5	637	98,5	175	27,0	165	25,5	307	47,4
ADMINISTRACJA PUBLICZNA I OBRONA NARODOWA; OBOWIĄZKOWE ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNE (O)	983	983	100,0	-	-	291	29,6	691	70,3	1	0,1
EDUKACJA (P)	508	440	86,6	68	13,4	118	23,2	292	57,5	98	19,3
OPIEKA ZDROWOTNA I POMOC SPOŁECZNA (Q)	379	223	58,8	156	41,2	108	28,5	187	49,3	84	22,2
DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z KULTURĄ, ROZRYWKĄ I REKREACJĄ (R)	107	74	69,2	33	30,8	15	14,0	47	43,9	45	42,1
POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA (S)	57	-	-	57	100,0	33	57,9	4	7,0	20	35,1
OGÓŁEM	15 983	2 038	12,8	13 945	87,2	4 593	28,7	4 946	30,9	6 444	40,3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie, przekazanych przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, danych GUS z badania popytu na pracę za IV kwartał 2011 r.

Tabela 5. Zlikwidowane miejsca pracy w województwie kujawsko-pomorskim w 2011 r. według sekcji PKD (zgodnie z badaniem popytu na pracę GUS)

Wyszczególnienie	Ogółem	Sektor				Jednostki według wielkości					
		publiczny		prywatny		duże		średnie		małe	
		liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%
ROLNICTWO, LEŚNICTWO, ŁOWIECTWO I RYBACTWO (A)	188	5	2,7	183	97,3	28	14,9	42	22,3	118	62,8
GÓRNICTWO I WYDOBYWANIE (B)	107	18	16,8	89	83,2	49	45,8	36	33,6	22	20,6
PRZETWÓRSTWO PRZEMYSŁOWE (C)	3 401	89	2,6	3 312	97,4	1 492	43,9	799	23,5	1 110	32,6
WYTWARZANIE I ZAOPATRYWANIE W ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ, GAZ, PARĘ WODNĄ, GORĄCĄ WODĘ I POWIETRZE DO URZĄDZEŃ KLIMATYZACYJNYCH (D)	38	3	7,9	35	92,1	21	55,3	10	26,3	7	18,4
DOSTAWA WODY; GOSPODAROWANIE ŚCIEKAMI I ODPADAMI ORAZ DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z REKULTYWACJĄ (E)	114	70	61,4	44	38,6	19	16,7	54	47,4	41	36,0
BUDOWNICTWO (F)	2 049	11	0,5	2 038	99,5	571	27,9	1139	55,6	339	16,5
HANDEL HURTOWY I DETALICZNY; NAPRAWA POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH, WŁĄCZAJĄC MOTOCYKLE (G)	3 140	66	2,1	3 074	97,9	357	11,4	893	28,4	1890	60,2
TRANSPORT I GOSPODARKA MAGAZYNOWA (H)	435	27	6,2	408	93,8	27	6,2	96	22,1	312	71,7
DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z ZAKWATEROWANIEM I USŁUGAMI GASTRONOMICZNYMI (I)	332	2	0,6	330	99,4	92	27,7	144	43,4	96	28,9
INFORMACJA I KOMUNIKACJA (J)	141	2	1,4	139	98,6	37	26,2	24	17,0	80	56,7
DZIAŁALNOŚĆ FINANSOWA I UBEZPIECZENIOWA (K)	158	40	25,3	118	74,7	73	46,2	30	19,0	55	34,8
DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z OBSŁUGĄ RYNKU NIERUCHOMOŚCI (L)	141	2	1,4	139	98,6	54	38,3	57	40,4	30	21,3
DZIAŁALNOŚĆ PROFESJONALNA, NAUKOWA I TECHNICZNA (M)	745	46	6,2	699	93,8	61	8,2	110	14,8	574	77,0
DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE USŁUG ADMINISTROWANIA I DZIAŁALNOŚĆ WSPIERAJĄCA (N)	839	45	5,4	794	94,6	532	63,4	186	22,2	121	14,4
ADMINISTRACJA PUBLICZNA I OBRONA NARODOWA; OBOWIĄZKOWE ZABEZPIECZENIA SPOŁECZNE (O)	632	632	100,0	–	x	242	38,3	384	60,8	6	0,9
EDUKACJA (P)	422	379	89,8	43	10,2	164	38,9	223	52,8	35	8,3
OPIEKA ZDROWOTNA I POMOC SPOŁECZNA (Q)	212	168	79,2	44	20,8	137	64,6	63	29,7	12	5,7
DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z KULTURĄ, ROZRYWKĄ I REKREACJĄ (R)	176	61	34,7	115	65,3	53	30,1	100	56,8	23	13,1
POZOSTAŁA DZIAŁALNOŚĆ USŁUGOWA (S)	185	–	x	185	100,0	2	1,1	76	41,1	107	57,8
OGÓŁEM	13 455	1 666	12,4	11 789	87,6	4 011	29,8	4 466	33,2	4 978	37,0

Źródło: "Popyt na pracę w województwie kujawsko-pomorskim w 2011 r.", Urząd Statystyczny w Bydgoszczy

Tabela 6. Wolne miejsca pracy w województwie kujawsko-pomorskim według dużych grup zawodowych (zgodnie z badaniem popytu na pracę GUS). Stan w dniu 31.12.2011 r.

Kod grupy	Nazwa grupy	Ogółem	Sektor				Jednostki według wielkości							
			publiczny		prywatny		duże		średnie		małe			
			liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%
11	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNIICY I DYREKTORZY GENERALNI	10	10	100,0	-	-	4	40,0	-	-	6	60,0	-	-
12	KIEROWNICY DO SPRAW ZARZĄDZANIA I HANDLU	44	24	54,5	20	45,5	31	70,5	5	11,4	8	18,2	-	-
13	KIEROWNICY DO SPRAW PRODUKCJI I USŁUG	14	1	7,1	13	92,9	13	92,9	1	7,1	-	0,0	-	-
14	KIEROWNICY W BRANŻY HOTELOWEJ, HANDLU I INNYCH BRANŻACH	1	1	100,0	-	-	1	100,0	-	-	-	0,0	-	-
21	SPECJALIŚCI NAUK FIZYCZNYCH, MATEMATYCZNYCH I TECHNICZNYCH	141	44	31,2	97	68,8	50	35,5	82	58,2	9	6,4	-	-
22	SPECJALIŚCI DO SPRAW ZDROWIA	-	26	-	1	-	21	-	5	-	1	-	-	-
23	SPECJALIŚCI NAUCZANIA I WYCHOWANIA	42	42	100,0	-	-	36	85,7	6	14,3	-	0,0	-	-
24	SPECJALIŚCI DO SPRAW EKONOMICZNYCH I ZARZĄDZANIA	243	54	22,2	189	77,8	52	21,4	191	78,6	-	0,0	-	-
25	SPECJALIŚCI DO SPRAW TECHNOLOGII INFORMACYJNO-KOMUNIKACYJNYCH	13	11	84,6	2	15,4	3	23,1	10	76,9	-	0,0	-	-
26	SPECJALIŚCI Z DZIEDZINY PRAWA, DZIEDZIN SPOŁECZNYCH I KULTURY	8	8	100,0	-	-	3	37,5	5	62,5	-	0,0	-	-
31	ŚREDNI PERSONEL NAUK FIZYCZNYCH, CHEMICZNYCH I TECHNICZNYCH	13	4	30,8	9	69,2	12	92,3	1	7,7	-	0,0	-	-
33	ŚREDNI PERSONEL DO SPRAW BIZNESU I ADMINISTRACJI	47	18	38,3	29	61,7	19	40,4	12	25,5	16	34,0	-	-
34	ŚREDNI PERSONEL Z DZIEDZINY PRAWA, SPRAW SPOŁECZNYCH, KULTURY I POKREWNY	7	4	57,1	3	42,9	1	14,3	2	28,6	4	57,1	-	-
35	TECHNICY INFORMATYCZY	56	-	-	56	100,0	3	5,4	18	32,1	35	62,5	-	-
41	SEKRETARKI, OPERATORZY URZĄDZEŃ BIUROWYCH I POKREWNI	33	30	90,9	3	9,1	32	97,0	1	3,0	-	0,0	-	-
42	PRACOWNICY OBSŁUGI KLIENTA	43	3	7,0	40	93,0	16	37,2	27	62,8	-	0,0	-	-
43	PRACOWNICY DO SPRAW FINANSOWO-STATYSTYCZNYCH I EWIDENCJI MATERIAŁOWEJ	9	1	11,1	8	88,9	3	33,3	6	66,7	-	0,0	-	-
44	POZOSTALI PRACOWNICY OBSŁUGI BIURA	58	7	12,1	51	87,9	12	20,7	18	31,0	28	48,3	-	-
52	SPRZEDAWCY I POKREWNI	67	-	-	67	100,0	11	16,4	18	26,9	38	56,7	-	-
54	PRACOWNICY USŁUG OCHRONY	4	4	100,0	-	-	3	75,0	1	25,0	-	0,0	-	-
62	LEŚNICY I RYBACY	4	1	25,0	3	75,0	1	25,0	-	-	3	75,0	-	-
71	ROBOTNICZY BUDOWLANI I POKREWNI (z wyłączeniem elektryków)	16	1	6,3	15	93,8	5	31,3	11	68,8	-	0,0	-	-
72	ROBOTNICZY OBRÓBKĄ METALI, MECHANICY MASZYN I URZĄDZEŃ I POKREWNI	117	1	0,9	116	99,1	91	77,8	26	22,2	-	0,0	-	-
73	RZEMIEŚLNICY I ROBOTNICZY POLIGRAFICZNI	6	-	-	6	100,0	6	100,0	-	-	-	0,0	-	-
74	ELEKTRYCY I ELEKTRONICY	21	-	-	21	100,0	21	100,0	-	-	-	0,0	-	-
75	ROBOTNICZY W PRZETWÓRSTWIE SPOŻYWCZYM, OBRÓBKĄ DREWNA, PRODUKCJI WYROBÓW TEKSTYLNICH I POKREWNI	285	-	-	285	100,0	119	41,8	166	58,2	-	0,0	-	-
81	OPERATORZY MASZYN I URZĄDZEŃ WYDOBYWCZYCH I PRZETWÓRCZYCH	62	4	6,5	58	93,5	62	100,0	-	-	-	0,0	-	-
82	MONTERZY	2	-	-	2	100,0	2	100,0	-	-	-	0,0	-	-
83	KIEROWCY I OPERATORZY POJAZDÓW	105	17	16,2	88	83,8	38	36,2	11	10,5	56	53,3	-	-
91	POMOCE DOMOWE I SPRZĄTACZKI	23	13	56,5	10	43,5	8	34,8	15	65,2	-	0,0	-	-
93	ROBOTNICZY POMOCNICZY W GÓRNICTWIE, PRZEMYSŁE, BUDOWNICTWIE I TRANSPORCIE	15	11	73,3	4	26,7	4	26,7	11	73,3	-	0,0	-	-
94	PRACOWNICY POMOCNICZY PRZYGOTOWUJĄCY POSIŁKI	19	-	-	19	100,0	18	94,7	1	5,3	-	0,0	-	-
96	ŁADOWACZE NIECZYSTOŚCI I INNI PRACOWNICY PRZY PRACACH PROSTYCH	16	11	68,8	5	31,3	14	87,5	-	-	2	12,5	-	-
OGÓŁEM		1 571	351	22,3	1 220	77,7	715	45,5	650	41,4	206	13,1		

Źródło: Opracowanie własne na podstawie, przekazanych przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, danych GUS z badania popytu na pracę za IV kwartał 2011 r.

Tabela 7. Wolne miejsca pracy w województwie kujawsko-pomorskim według sekcji PKD (zgodnie z badaniem popytu na pracę GUS). Stan w dniu 31.12.2011 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	Sektor				Jednostki według wielkości					
		publiczny		prywatny		duże		średnie		małe	
		liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%
ROLNICTWO, LEŚNICTWO, ŁOWIECTWO I RYBACTWO (A)	4	1	25,0	3	75,0	1	25,0	-	-	3	75,0
PRZETWÓRSTWO PRZEMYSŁOWE (C)	619	-	-	619	100,0	319	51,5	300	48,5	-	0,0
WYTWARZANIE I ZAOPATRYWANIE W ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ, GAZ, PARĘ WODNĄ, GORĄCĄ WODĘ I POWIETRZE DO URZĄDZEŃ KLIMATYZACYJNYCH (D)	5	4	80,0	1	20,0	5	100,0	-	-	-	0,0
DOSTAWA WODY; GOSPODAROWANIE ŚCIEKAMI I ODPADAMI ORAZ DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z REKULTYWACJĄ (E)	14	10	71,4	4	28,6	4	28,6	7	50,0	3	21,4
BUDOWNICTWO (F)	26	-	-	26	100,0	26	100,0	-	-	-	0,0
HANDEL HURTOWY I DETALICZNY; NAPRAWA POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH, WŁĄCZAJĄC MOTOCYKLE (G)	277	-	-	277	100,0	56	20,2	221	79,8	-	0,0
TRANSPORT I GOSPODARKA MAGAZYNOWA (H)	59	2	3,4	57	96,6	14	23,7	-	-	45	76,3
DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z ZAKWATEROWANIEM I USŁUGAMI GASTRONOMICZNYMI (I)	22	-	-	22	100,0	19	86,4	3	13,6	-	0,0
INFORMACJA I KOMUNIKACJA (J)	54	7	13,0	47	87,0	14	25,9	4	7,4	36	66,7
DZIAŁALNOŚĆ FINANSOWA I UBEZPIECZENIOWA (K)	43	-	-	43	100,0	24	55,8	19	44,2	-	0,0
DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z OBSŁUGĄ RYNKU NIERUCHOMOŚCI (L)	43	3	7,0	40	93,0	11	25,6	7	16,3	25	58,1
DZIAŁALNOŚĆ PROFESJONALNA, NAUKOWA I TECHNICZNA (M)	75	19	25,3	56	74,7	10	13,3	10	13,3	55	73,3
DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE USŁUG ADMINISTROWANIA I DZIAŁALNOŚĆ WSPIERAJĄCA (N)	19	-	-	19	100,0	-	-	-	-	19	100,0
ADMINISTRACJA PUBLICZNA I OBRONA NARODOWA; OBOWIĄZKOWE ZABEZPIECZENIE SPOŁECZNE (O)	205	205	100,0	-	-	144	70,2	59	28,8	2	1,0
EDUKACJA (P)	55	55	100,0	-	-	48	87,3	7	12,7	-	0,0
OPIEKA ZDROWOTNA I POMOC SPOŁECZNA (Q)	46	40	87,0	6	13,0	20	43,5	12	26,1	14	30,4
DZIAŁALNOŚĆ ZWIĄZANA Z KULTURĄ, ROZRYWKĄ I REKREACJĄ (R)	5	5	100,0	-	-	-	-	1	20,0	4	80,0
OGÓŁEM	1 571	351	22,3	1 220	77,7	715	45,5	650	41,4	206	13,1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie, przekazanych przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, danych GUS z badania popytu na pracę za IV kwartał 2011 r.

**Tabela 8. Absolwenci szkół wyższych w województwie kujawsko-pomorskim według grup i kierunków kształcenia
(rok akademicki 2010/2011)**

Nazwa grup i kierunków kształcenia	Liczba	
	ogółem	kobiety
Grupa - Nauki społeczne, gospodarka i prawo	8 302	5 817
Administracja	2 246	1 725
Zarządzanie	1 753	1 150
Finanse i rachunkowość	1 286	989
Ekonomia	546	330
Stosunki międzynarodowe	499	296
Prawo	414	232
Socjologia	358	277
Politologia	312	169
Europeistyka	206	146
Kulturoznawstwo	148	114
Zarządzanie i marketing	116	46
Dziennikarstwo i komunikacja społeczna	115	81
Informacja naukowa i bibliotekoznawstwo	111	90
Psychologia	87	81
Etnologia	68	57
Nauki o rodzinie	37	34
Grupa - Kształcenie	3 763	3 158
Pedagogika	3 205	2 864
Edukacja techniczno – informatyczna	152	32
Wychowanie fizyczne	139	45
Pedagogika specjalna	92	84
Język angielski (specjalność)	65	59
Edukacja artystyczna w zakresie sztuki plastycznej	55	43
Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej	48	25
Język niemiecki (specjalność)	7	6
Grupa - Nauki humanistyczne i sztuka	2 853	2 047
Filologia angielska (specjalność)	529	403
Filologia polska	508	455
Historia	424	184
Filologia germańska (specjalność)	197	167
Filozofia	136	71
Lingwistyka stosowana (specjalność)	134	112
Filologia rosyjska (specjalność)	130	116
Archeologia	123	75
Archiwistyka i zarządzanie dokumentacją (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu)	103	75
Instrumentalistyka	95	52
Ochrona dóbr kultury	86	70
Teologia	75	29
Filologia romańska (specjalność)	66	62
Historia sztuki	42	34
Filologia bałkańska (specjalność)	34	28
Wokalistyka	29	18
Konserwacja i restauracja dzieł sztuki	21	15
Filologia włoska (specjalność)	19	16
Wzornictwo	19	13
Grafika	17	11
Filologia klasyczna (specjalność)	14	10
Kompozycja i teoria muzyki	11	4
Japonistyka (specjalność)	9	7
Malarstwo	9	4
Rzeźba	7	5
Hellenistyka (specjalność)	6	6
Reżyseria dźwięku	5	1
Studia śródziemnomorskie (specjalność)	3	3
Jazz i muzyka estradowa	2	1

Nazwa grup i kierunków kształcenia	Liczba	
	ogółem	kobiety
Grupa - Zdrowie i opieka społeczna	2 111	1 845
Pielęgniarstwo	1 018	1 001
Fizjoterapia	274	193
Zdrowie publiczne	223	175
Praca socjalna	165	157
Kierunek lekarski	153	95
Farmacja	87	73
Analityka medyczna	66	58
Dietetyka	44	38
Ratownictwo medyczne	43	18
Położnictwo	38	37
Grupa - Nauka	1 808	992
Ochrona środowiska	513	286
Geografia	403	244
Informatyka	237	20
Biologia	226	188
Chemia	177	126
Matematyka	125	83
Informatyka i ekonometria	46	3
Fizyka	39	14
Matematyka i ekonomia	30	24
Astronomia	12	4
Grupa - Technika, przemysł i budownictwo	1 665	590
Budownictwo	268	97
Mechanika i budowa maszyn	250	15
Biotechnologia	250	188
Elektronika i telekomunikacja	216	11
Technologia chemiczna	210	144
Zarządzanie i inżynieria produkcji	156	37
Elektrotechnika	88	0
Technologia żywności i żywienia człowieka	56	47
Fizyka techniczna	55	13
Geodezja i kartografia	47	12
Automatyka i robotyka	22	1
Architektura i urbanistyka	20	11
Architektura krajobrazu	15	13
Lotnictwo i kosmonautyka	8	1
Technika rolnicza i leśna	4	0
Grupa - Usługi	1 438	930
Turystyka i rekreacja	1 023	674
Kosmetologia	185	185
Inżynieria środowiska	151	58
Transport	79	13
Grupa - Rolnictwo	628	292
Zootechnika	266	167
Rolnictwo	266	113
Leśnictwo	96	12
Razem	22 568	15 671

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej na temat absolwentów szkół wyższych

**Tabela 9. Absolwenci szkół wyższych w województwie kujawsko-pomorskim według szkół i kierunków kształcenia
(rok akademicki 2010/2011)**

Nazwa grup i kierunków kształcenia	Liczba	
	ogółem	kobiety
UNIwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu	8 095	5 865
Administracja	640	477
Zarządzanie	584	419
Pielęgniarstwo	582	570
Pedagogika	508	481
Prawo	414	232
Historia	305	139
Stosunki międzynarodowe	291	165
Finanse i rachunkowość	289	241
Ekonomia	259	168
Filologia polska	247	215
Fizjoterapia	217	146
Socjologia	201	160
Geografia	200	122
Filologia angielska (specjalność)	177	144
Chemia	177	126
Zdrowie publiczne	165	124
Informatyka	155	12
Kierunek lekarski	153	95
Biotechnologia	135	97
Europeistyka	133	92
Filozofia	124	68
Archeologia	123	75
Biologia	117	94
Ochrona środowiska	109	69
Archiwistyka i zarządzanie dokumentacją (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu)	103	75
Filologia germańska (specjalność)	96	86
Pedagogika specjalna	92	84
Matematyka	88	55
Informacja naukowa i bibliotekoznawstwo	87	74
Farmacja	87	73
Zarządzanie i marketing	76	29
Kosmetologia	76	76
Teologia	75	29
Ochrona dóbr kultury	70	59
Etnologia	68	57
Filologia romańska (specjalność)	66	62
Kulturoznawstwo	66	59
Analityka medyczna	66	58
Filologia rosyjska (specjalność)	61	55
Edukacja artystyczna w zakresie sztuki plastycznej	55	43
Politologia	55	32
Turystyka i rekreacja	51	41
Dietetyka	44	38
Ratownictwo medyczne	43	18
Historia sztuki	42	34
Fizyka techniczna	41	8
Położnictwo	38	37
Filologia bałkańska (specjalność)	34	28
Matematyka i ekonomia	30	24
Fizyka	25	8
Automatyka i robotyka	22	1
Konserwacja i restauracja dzieł sztuki	21	15
Filologia włoska (specjalność)	19	16
Grafika	17	11
Dziennikarstwo i komunikacja społeczna	16	10
Filologia klasyczna (specjalność)	14	10
Astronomia	12	4
Japonistyka (specjalność)	9	7
Malarstwo	9	4
Rzeźba	7	5
Hellenistyka (specjalność)	6	6
Studia śródziemnomorskie (specjalność)	3	3

Nazwa grup i kierunków kształcenia	Liczba	
	ogółem	kobiety
UNIwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy	4 503	3 453
Pedagogika	1 603	1 446
Administracja	529	402
Filologia polska	220	202
Politologia	181	96
Geografia	179	109
Praca socjalna	165	157
Filologia angielska (specjalność)	159	123
Edukacja techniczno – informatyczna	152	32
Lingwistyka stosowana (specjalność)	124	106
Historia	119	45
Biologia	109	94
Wychowanie fizyczne	105	32
Turystyka i rekreacja	93	63
Filologia germańska (specjalność)	91	73
Psychologia	87	81
Informatyka	69	7
Stosunki międzynarodowe	66	40
Język angielski (specjalność)	65	59
Dziennikarstwo i komunikacja społeczna	55	42
Filologia rosyjska (specjalność)	53	45
Socjologia	42	35
Ochrona środowiska	39	28
Matematyka	37	28
Kulturoznawstwo	36	28
Biotechnologia	31	25
Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej	30	17
Informacja naukowa i bibliotekoznawstwo	24	16
Fizyka	14	6
Filozofia	12	3
Język niemiecki (specjalność)	7	6
Ochrona dóbr kultury	7	7
UNIwersytet Technologiczno-Przyrodniczy im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich w Bydgoszczy	2 331	1 032
Rolnictwo	266	113
Zootechnika	266	167
Budownictwo	257	95
Zarządzanie	222	141
Ochrona środowiska	216	139
Elektronika i telekomunikacja	216	11
Technologia chemiczna	210	144
Mechanika i budowa maszyn	202	13
Inżynieria środowiska	126	50
Elektrotechnika	88	0
Biotechnologia	84	66
Technologia żywności i żywienia człowieka	56	47
Transport	45	11
Zarządzanie i marketing	40	17
Wzornictwo	19	13
Fizyka techniczna	14	5
Technika rolnicza i leśna	4	0
WYŻsza Szkoła Gospodarki w Bydgoszczy	1 626	965
Turystyka i rekreacja	879	570
Zarządzanie	201	124
Ekonomia	176	68
Socjologia	115	82
Zarządzanie i inżynieria produkcji	71	23
Informatyka i ekonometria	46	3
Nauki o rodzinie	37	34
Kulturoznawstwo	33	19
Geografia	24	13
Architektura i urbanistyka	20	11
Filologia angielska (specjalność)	14	12
Lingwistyka stosowana (specjalność)	10	6
WYŻsza Szkoła Bankowa w Toruniu	1 769	1 241
Finanse i rachunkowość	997	748
Zarządzanie	658	406
Europeistyka	73	54
Administracja	41	33

Nazwa grup i kierunków kształcenia	Liczba	
	ogółem	kobiety
KUJAWSKO-POMORSKA SZKOŁA WYŻSZA W BYDGOSZCZY	1 252	1 022
Pedagogika	763	655
Administracja	298	244
Ekonomia	76	60
Filologia angielska (specjalność)	60	45
Geodezja i kartografia	47	12
Stosunki międzynarodowe	8	6
WYŻSZA SZKOŁA HUMANISTYCZNO-EKONOMICZNA WE WŁOCŁAWKU	938	841
Pielęgniarstwo	436	431
Pedagogika	331	282
Administracja	102	81
Ekonomia	35	34
Wychowanie fizyczne	34	13
PAŃSTWOWA WYŻSZA SZKOŁA ZAWODOWA WE WŁOCŁAWKU	457	339
Administracja	218	177
Zarządzanie	88	60
Filologia angielska (specjalność)	63	35
Filologia polska	41	38
Stosunki międzynarodowe	32	15
Filologia rosyjska (specjalność)	11	11
Filologia germańska (specjalność)	4	3
BYDGOSKA SZKOŁA WYŻSZA	434	294
Administracja	202	150
Zarządzanie i inżynieria produkcji	85	14
Zdrowie publiczne	58	51
Fizjoterapia	57	47
Kosmetologia	32	32
TORUŃSKA SZKOŁA WYŻSZA	318	231
Administracja	216	161
Stosunki międzynarodowe	102	70
WYŻSZA SZKOŁA ŚRODOWISKA W BYDGOSZCZY	166	55
Ochrona środowiska	149	50
Ochrona dóbr kultury	9	4
Lotnictwo i kosmonautyka	8	1
AKADEMIA MUZYCZNA IM.FELIKSA NOWOWIEJSKIEGO W BYDGOSZCZY	160	84
Instrumentalistyka	95	52
Wokalistyka	29	18
Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej	18	8
Kompozycja i teoria muzyki	11	4
Reżyseria dźwięku	5	1
Jazz i muzyka estradowa	2	1
WYŻSZA SZKOŁA ZARZĄDZANIA ŚRODOWISKIEM W TUCHOLI	136	33
Leśnictwo	96	12
Inżynieria środowiska	25	8
Architektura krajobrazu	15	13
WYŻSZA SZKOŁA KULTURY SPOŁECZNEJ I MEDIALNEJ W TORUNIU	115	59
Politologia	45	21
Dziennikarstwo i komunikacja społeczna	44	29
Kulturoznawstwo	13	8
Informatyka	13	1
GRUDZIĄDZKA SZKOŁA WYŻSZA	79	22
Mechanika i budowa maszyn	48	2
Politologia	31	20
WYŻSZA SZKOŁA NAUK O ZDROWIU W BYDGOSZCZY	77	77
Kosmetologia	77	77
WYŻSZA SZKOŁA JĘZYKÓW OBCYCH W ŚWIECIU	67	54
Filologia angielska (specjalność)	56	44
Filologia germańska (specjalność)	6	5
Filologia rosyjska (specjalność)	5	5
WYŻSZA SZKOŁA TECHNIKI I PRZEDSIĘBIORCZOŚCI WE WŁOCŁAWKU	45	4
Transport	34	2
Budownictwo	11	2
Razem	22 568	15 671

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej na temat absolwentów szkół wyższych

Tabela 10. Absolwenci szkół zawodowych roku szkolnego 2010/2011

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Ogółem					Kobiety				
		razem	z tego po szkołach				razem	z tego po szkołach			
			police- alnych	tech- nikach	zasad- niczych szkołach zawo- dowych	pozosta- łych*		police- alnych	tech- nikach	zasad- niczych szkołach zawo- dowych	pozosta- łych*
000000	Bez zawodu**	221	221	0	0	0	188	188	0	0	0
264302	Filolog – filologia obcojęzyczna***	209	0	0	0	209	174	0	0	0	174
311103	Technik analityk S	55	0	55	0	0	40	0	40	0	0
311104	Technik geodeta S	103	47	56	0	0	34	19	15	0	0
311204	Technik budownictwa S	348	47	301	0	0	23	6	17	0	0
311206	Technik drogownictwa S	107	13	94	0	0	11	4	7	0	0
311208	Technik inżynierii środowiska i melioracji S	20	0	20	0	0	6	0	6	0	0
311303	Technik elektryk S	139	0	139	0	0	0	0	0	0	0
311408	Technik elektronik S	232	1	231	0	0	1	0	1	0	0
311410	Technik mechatronik S	185	24	161	0	0	2	0	2	0	0
311504	Technik mechanik S	602	8	594	0	0	1	1	0	0	0
311512	Technik mechanizacji rolnictwa S	55	0	55	0	0	0	0	0	0	0
311513	Technik pojazdów samochodowych S	221	0	221	0	0	1	0	1	0	0
311603	Technik technologii chemicznej S	19	0	19	0	0	10	0	10	0	0
311918	Technik poligraf S	82	0	82	0	0	33	0	33	0	0
311922	Technik technologii drewna S	27	0	27	0	0	3	0	3	0	0
311924	Technik technologii odzieży S	18	6	12	0	0	18	6	12	0	0
314202	Technik architektury krajobrazu S	343	79	264	0	0	264	60	204	0	0
314205	Technik ogrodnik S	57	0	57	0	0	34	0	34	0	0
314207	Technik rolnik S	584	145	439	0	0	98	52	46	0	0
314301	Technik leśnik S	83	11	72	0	0	16	3	13	0	0
314403	Technik technologii żywności S	208	0	208	0	0	155	0	155	0	0
315216	Technik żeglugi śródlądowej S	48	0	48	0	0	11	0	11	0	0
315316	Technik awionik S	20	0	20	0	0	0	0	0	0	0
315317	Technik mechanik lotniczy S	26	0	26	0	0	0	0	0	0	0
321301	Technik farmaceutyczny S	269	269	0	0	0	242	242	0	0	0
321402	Technik dentystyczny S	19	19	0	0	0	11	11	0	0	0
322001	Dietetyk S	10	10	0	0	0	10	10	0	0	0
322002	Technik żywienia i gospodarstwa domowego S	478	0	478	0	0	340	0	340	0	0
324002	Technik weterynarii S	99	75	24	0	0	77	56	21	0	0
325101	Asystentka stomatologiczna S	39	39	0	0	0	39	39	0	0	0
325102	Higienistka stomatologiczna S	16	16	0	0	0	16	16	0	0	0

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Ogółem					Kobiety				
		razem	z tego po szkołach				razem	z tego po szkołach			
			police- alnych	tech- nikach	zasad- niczych szkołach zawo- dowych	pozosta- łych*		police- alnych	tech- nikach	zasad- niczych szkołach zawo- dowych	pozosta- łych*
325402	Technik masażysta S	189	189	0	0	0	132	132	0	0	0
325509	Technik bezpieczeństwa i higieny pracy S	479	479	0	0	0	243	243	0	0	0
325511	Technik ochrony środowiska S	164	0	164	0	0	118	0	118	0	0
325601	Ratownik medyczny S	160	160	0	0	0	38	38	0	0	0
325907	Terapeuta zajęciowy S	32	32	0	0	0	30	30	0	0	0
331402	Technik agrobiznesu S	270	24	246	0	0	134	9	125	0	0
331403	Technik ekonomista S	1 358	102	1 256	0	0	999	85	914	0	0
333107	Technik logistik S	313	129	184	0	0	152	55	97	0	0
333108	Technik spedytor S	49	9	40	0	0	12	3	9	0	0
333906	Technik organizacji reklamy S	64	64	0	0	0	46	46	0	0	0
334306	Technik administracji S	719	719	0	0	0	610	610	0	0	0
341201	Asystent osoby niepełnosprawnej S	93	93	0	0	0	75	75	0	0	0
341203	Opiekun w domu pomocy społecznej S	70	70	0	0	0	64	64	0	0	0
341204	Opiekunka środowiskowa S	7	7	0	0	0	7	7	0	0	0
341205	Pracownik socjalny	74	0	0	0	74	69	0	0	0	69
343101	Fotograf S	31	0	0	31	0	20	0	0	20	0
343104	Fototechnik S	40	0	40	0	0	30	0	30	0	0
343203	Florysta S	8	8	0	0	0	8	8	0	0	0
343204	Plastyk S	94	0	0	0	94	66	0	0	0	66
343403	Technik organizacji usług gastronomicznych S	108	14	94	0	0	79	8	71	0	0
343602	Muzyk S	63	0	0	0	63	41	0	0	0	41
351103	Technik teleinformatyk S	157	0	157	0	0	1	0	1	0	0
351203	Technik informatyk S	949	244	705	0	0	132	71	61	0	0
411004	Technik prac biurowych S	48	48	0	0	0	38	38	0	0	0
422103	Technik obsługi turystycznej S	38	38	0	0	0	31	31	0	0	0
422402	Technik hotelarstwa S	535	60	475	0	0	446	51	395	0	0
431103	Technik rachunkowości S	95	95	0	0	0	86	86	0	0	0
441403	Technik archiwista S	41	41	0	0	0	28	28	0	0	0
512001	Kucharz S	297	0	297	0	0	153	0	153	0	0
512002	Kucharz małej gastronomii S	1 012	0	0	1 012	0	535	0	0	535	0
513101	Kelner S	104	0	104	0	0	71	0	71	0	0
514101	Fryzjer S	476	0	0	476	0	461	0	0	461	0
514105	Technik usług fryzjerskich S	308	129	179	0	0	297	125	172	0	0

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Ogółem					Kobiety				
		razem	z tego po szkołach				razem	z tego po szkołach			
			police- alnych	tech- nikach	zasad- niczych szkołach zawo- dowych	pozosta- łych*		police- alnych	tech- nikach	zasad- niczych szkołach zawo- dowych	pozosta- łych*
514207	Technik usług kosmetycznych S	497	497	0	0	0	497	497	0	0	0
515203	Technik turystyki wiejskiej S	14	14	0	0	0	11	11	0	0	0
522301	Sprzedawca S	983	0	0	983	0	852	0	0	852	0
522305	Technik handlowiec S	357	27	330	0	0	272	22	250	0	0
532102	Opiekun medyczny S	184	184	0	0	0	160	160	0	0	0
541315	Technik ochrony fizycznej osób i mienia S	121	121	0	0	0	28	28	0	0	0
611303	Ogrodnik S	44	0	0	44	0	12	0	0	12	0
613003	Rolnik S	79	0	0	79	0	10	0	0	10	0
711202	Murarz S	243	0	0	243	0	0	0	0	0	0
711301	Kamieniarz S	2	0	0	2	0	0	0	0	0	0
711402	Betoniarz - zbrojarz S	56	0	0	56	0	0	0	0	0	0
711501	Cieśla S	7	0	0	7	0	0	0	0	0	0
712101	Dekarz S	8	0	0	8	0	0	0	0	0	0
712204	Posadzkarz S	19	0	0	19	0	0	0	0	0	0
712603	Monter instalacji gazowych S	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0
712604	Monter instalacji i urządzeń sanitarnych S	119	0	0	119	0	7	0	0	7	0
712904	Technolog robót wykończeniowych w budownictwie S	53	0	0	53	0	0	0	0	0	0
713101	Malarz - tapeciarz S	116	0	0	116	0	5	0	0	5	0
713201	Lakiernik S	46	0	0	46	0	0	0	0	0	0
713303	Kominiarz S	2	0	0	2	0	0	0	0	0	0
721306	Blacharz samochodowy S	28	0	0	28	0	0	0	0	0	0
722101	Kowal S	2	0	0	2	0	0	0	0	0	0
722204	Ślusarz S	300	0	0	300	0	0	0	0	0	0
722307	Operator obrabiarek skrawających S	80	12	0	68	0	0	0	0	0	0
723103	Mechanik pojazdów samochodowych S	677	0	0	677	0	0	0	0	0	0
723310	Mechanik - monter maszyn i urządzeń S	30	0	0	30	0	0	0	0	0	0
731102	Mechanik automatyki przemysłowej i urządzeń precyzyjnych S	2	0	0	2	0	0	0	0	0	0
731103	Mechanik precyzyjny S	16	0	0	16	0	0	0	0	0	0
731305	Złotnik - jubiler S	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0
732201	Drukarz S	11	0	0	11	0	1	0	0	1	0
732301	Introligator S	16	0	0	16	0	3	0	0	3	0

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Ogółem					Kobiety				
		razem	z tego po szkołach				razem	z tego po szkołach			
			police- alnych	tech- nikach	zasad- niczych szkołach zawo- dowych	pozosta- łych*		police- alnych	tech- nikach	zasad- niczych szkołach zawo- dowych	pozosta- łych*
741103	Elektryk S	132	0	0	132	0	0	0	0	0	0
741201	Elektromechanik S	34	0	0	34	0	0	0	0	0	0
741203	Elektromechanik pojazdów samochodowych S	167	0	0	167	0	0	0	0	0	0
742102	Monter - elektronik S	34	0	0	34	0	0	0	0	0	0
751105	Rzeźnik - wędliniarz S	60	0	0	60	0	6	0	0	6	0
751201	Cukiernik S	161	0	0	161	0	84	0	0	84	0
751204	Piekarz S	77	0	0	77	0	4	0	0	4	0
752205	Stolarz S	196	0	0	196	0	0	0	0	0	0
753105	Krawiec S	55	11	0	44	0	51	11	0	40	0
753402	Tapicer S	35	0	0	35	0	1	0	0	1	0
813134	Operator urządzeń przemysłu chemicznego S	2	0	0	2	0	0	0	0	0	0
816003	Operator maszyn i urządzeń przemysłu spożywczego S	2	0	0	2	0	0	0	0	0	0
834103	Mechanik - operator pojazdów i maszyn rolniczych S	245	0	0	245	0	1	0	0	1	0
911205	Pracownik pomocniczy obsługi hotelowej S	9	0	0	9	0	6	0	0	6	0
Ogółem		18 710	4 650	7 974	5 646	440	9 121	3 285	3 438	2 048	350

"S" oznacza, że dany zawód ujęty jest w klasyfikacji szkolnictwa zawodowego

* Do Pozostałych szkół należą: nauczycielskie kolegia języków obcych, szkoły specjalne przysposabiające do pracy, kolegia pracowników służb społecznych, czteroletnie licea plastyczne, czteroletnie i sześcioletnie szkoły muzyczne II stopnia, sześcioletnie ogólnokształcące szkoły muzyczne II stopnia, sześcioletnie ogólnokształcące szkoły sztuk pięknych, policealne szkoły artystyczne

** Jako absolwenci „Bez zawodu” wykazane zostały osoby, w przypadku których nie udało się ustalić kodu zawodu zgodnie z klasyfikacją zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy, zwykle dotyczyło to sytuacji, kiedy w arkuszu przekazanym z SIO jako zawód wpisana była wartość „Inny”.

*** Jako absolwenci w zawodach „Filolog – filologia obcojęzyczna” oraz „Nauczyciel języka niemieckiego” wykazane zostały osoby, które ukończyły Nauczycielskie Kolegia Języków Obcych.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej na temat absolwentów szkół zawodowych i ponadgimnazjalnych

Tabela 11. Uczniowie ostatnich klas szkół zawodowych roku szkolnego 2011/2012 - przewidywani absolwenci

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Ogółem					Kobiety				
		razem	z tego po szkołach				razem	z tego po szkołach			
			police- alnych	tech- nikach	zasad- niczych szkołach zawo- dowych	pozosta- łych*		police- alnych	tech- nikach	zasad- niczych szkołach zawo- dowych	pozosta- łych*
000000	Bez zawodu**	314	314	0	0	0	245	245	0	0	0
264302	Filolog – filologia obcojęzyczna***	209	0	0	0	209	174	0	0	0	174
311103	Technik analityk S	32	0	32	0	0	19	0	19	0	0
311104	Technik geodeta S	101	30	71	0	0	36	7	29	0	0
311204	Technik budownictwa S	375	35	340	0	0	46	8	38	0	0
311206	Technik drogownictwa S	74	12	62	0	0	1	1	0	0	0
311208	Technik inżynierii środowiska i melioracji S	19	0	19	0	0	5	0	5	0	0
311209	Technik urządzeń sanitarnych S	7	7	0	0	0	0	0	0	0	0
311303	Technik elektryk S	155	20	135	0	0	1	1	0	0	0
311408	Technik elektronik S	255	0	255	0	0	1	0	1	0	0
311410	Technik mechatronik S	117	0	117	0	0	0	0	0	0	0
311504	Technik mechanik S	412	12	400	0	0	1	0	1	0	0
311512	Technik mechanizacji rolnictwa S	59	0	59	0	0	0	0	0	0	0
311513	Technik pojazdów samochodowych S	380	0	380	0	0	1	0	1	0	0
311603	Technik technologii chemicznej S	8	0	8	0	0	5	0	5	0	0
311918	Technik poligraf S	68	0	68	0	0	21	0	21	0	0
311922	Technik technologii drewna S	31	0	31	0	0	2	0	2	0	0
311924	Technik technologii odzieży S	31	26	5	0	0	30	25	5	0	0
314202	Technik architektury krajobrazu S	434	143	291	0	0	329	109	220	0	0
314203	Technik hodowca koni S	14	0	14	0	0	12	0	12	0	0
314205	Technik ogrodnik S	30	0	30	0	0	24	0	24	0	0
314207	Technik rolnik S	558	175	383	0	0	131	55	76	0	0
314301	Technik leśnik S	99	11	88	0	0	26	3	23	0	0
314403	Technik technologii żywności S	191	0	191	0	0	134	0	134	0	0
315216	Technik żeglugi śródlądowej S	34	0	34	0	0	4	0	4	0	0
315316	Technik awionik S	12	0	12	0	0	0	0	0	0	0
315317	Technik mechanik lotniczy S	26	0	26	0	0	1	0	1	0	0
321301	Technik farmaceutyczny S	301	301	0	0	0	274	274	0	0	0
321402	Technik dentystyczny S	23	23	0	0	0	17	17	0	0	0
322001	Dietetyk S	12	12	0	0	0	10	10	0	0	0
322002	Technik żywienia i gospodarstwa domowego S	451	0	451	0	0	340	0	340	0	0
324002	Technik weterynarii S	36	22	14	0	0	23	14	9	0	0

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Ogółem					Kobiety				
		razem	z tego po szkołach				razem	z tego po szkołach			
			police- alnych	tech- nikach	zasad- niczych szkołach zawo- dowych	pozosta- łych*		police- alnych	tech- nikach	zasad- niczych szkołach zawo- dowych	pozosta- łych*
325101	Asystentka stomatologiczna S	83	83	0	0	0	81	81	0	0	0
325102	Higienistka stomatologiczna S	15	15	0	0	0	14	14	0	0	0
325402	Technik masażysta S	247	247	0	0	0	173	173	0	0	0
325509	Technik bezpieczeństwa i higieny pracy S	391	391	0	0	0	215	215	0	0	0
325511	Technik ochrony środowiska S	101	0	101	0	0	55	0	55	0	0
325601	Ratownik medyczny S	169	169	0	0	0	49	49	0	0	0
325905	Opiekunka dziecięca S	110	110	0	0	0	106	106	0	0	0
325907	Terapeuta zajęciowy S	12	12	0	0	0	11	11	0	0	0
331402	Technik agrobiznesu S	254	43	211	0	0	115	15	100	0	0
331403	Technik ekonomista S	1 287	125	1 162	0	0	939	102	837	0	0
333107	Technik logistyk S	363	165	198	0	0	156	80	76	0	0
333108	Technik spedytor S	77	8	69	0	0	20	2	18	0	0
333906	Technik organizacji reklamy S	110	110	0	0	0	58	58	0	0	0
334306	Technik administracji S	994	994	0	0	0	818	818	0	0	0
341201	Asystent osoby niepełnosprawnej S	122	122	0	0	0	82	82	0	0	0
341203	Opiekun w domu pomocy społecznej S	44	44	0	0	0	41	41	0	0	0
341204	Opiekunka środowiskowa S	166	166	0	0	0	160	160	0	0	0
341205	Pracownik socjalny	57	0	0	0	57	52	0	0	0	52
343101	Fotograf S	40	0	0	40	0	32	0	0	32	0
343104	Fototechnik S	65	16	49	0	0	46	10	36	0	0
343203	Florysta S	11	11	0	0	0	11	11	0	0	0
343204	Plastyk S	115	0	0	0	115	98	0	0	0	98
343403	Technik organizacji usług gastronomicznych S	108	14	94	0	0	81	5	76	0	0
343602	Muzyk S	93	0	0	0	93	61	0	0	0	61
351103	Technik teleinformatyk S	145	0	145	0	0	1	0	1	0	0
351203	Technik informatyk S	1 235	419	816	0	0	229	144	85	0	0
411004	Technik prac biurowych S	103	103	0	0	0	88	88	0	0	0
422103	Technik obsługi turystycznej S	121	81	40	0	0	84	53	31	0	0
422402	Technik hotelarstwa S	496	52	444	0	0	409	35	374	0	0
431103	Technik rachunkowości S	94	94	0	0	0	89	89	0	0	0
441403	Technik archiwista S	10	10	0	0	0	7	7	0	0	0
512001	Kucharz S	349	0	349	0	0	152	0	152	0	0
512002	Kucharz małej gastronomii S	1 144	0	0	1 144	0	597	0	0	597	0

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Ogółem					Kobiety				
		razem	z tego po szkołach				razem	z tego po szkołach			
			police- alnych	tech- nikach	zasad- niczych szkołach zawo- dowych	pozosta- łych*		police- alnych	tech- nikach	zasad- niczych szkołach zawo- dowych	pozosta- łych*
513101	Kelner S	82	0	82	0	0	57	0	57	0	0
514101	Fryzjer S	503	0	0	503	0	474	0	0	474	0
514105	Technik usług fryzjerskich S	331	139	192	0	0	319	133	186	0	0
514207	Technik usług kosmetycznych S	547	547	0	0	0	525	525	0	0	0
515203	Technik turystyki wiejskiej S	21	0	21	0	0	14	0	14	0	0
522301	Sprzedawca S	1 013	0	0	1 013	0	887	0	0	887	0
522305	Technik handlowiec S	335	12	323	0	0	267	5	262	0	0
532102	Opiekun medyczny S	447	447	0	0	0	361	361	0	0	0
541315	Technik ochrony fizycznej osób i mienia S	201	201	0	0	0	61	61	0	0	0
611303	Ogrodnik S	37	0	0	37	0	15	0	0	15	0
613003	Rolnik S	42	0	0	42	0	5	0	0	5	0
711202	Murarz S	207	0	0	207	0	0	0	0	0	0
711301	Kamieniarz S	4	0	0	4	0	0	0	0	0	0
711402	Betoniarz - zbrojarz S	67	0	0	67	0	0	0	0	0	0
711501	Cieśla S	5	0	0	5	0	0	0	0	0	0
712101	Dekarz S	4	0	0	4	0	0	0	0	0	0
712204	Posadzkarz S	22	0	0	22	0	0	0	0	0	0
712401	Monter izolacji budowlanych S	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0
712604	Monter instalacji i urządzeń sanitarnych S	99	0	0	99	0	0	0	0	0	0
712904	Technolog robót wykończeniowych w budownictwie S	71	0	0	71	0	0	0	0	0	0
713101	Malarz - tapeciarz S	157	0	0	157	0	0	0	0	0	0
713201	Lakiernik S	55	0	0	55	0	0	0	0	0	0
713303	Kominiarz S	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0
721301	Blacharz S	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0
721306	Blacharz samochodowy S	26	0	0	26	0	0	0	0	0	0
722101	Kowal S	2	0	0	2	0	0	0	0	0	0
722204	Ślusarz S	222	0	0	222	0	0	0	0	0	0
722307	Operator obrabiarek skrawających S	115	30	0	85	0	0	0	0	0	0
723103	Mechanik pojazdów samochodowych S	750	0	0	750	0	1	0	0	1	0
723310	Mechanik - monter maszyn i urządzeń S	56	0	0	56	0	0	0	0	0	0
731102	Mechanik automatyki przemysłowej i urządzeń precyzyjnych S	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Ogółem					Kobiety				
		razem	z tego po szkołach				razem	z tego po szkołach			
			police- alnych	tech- nikach	zasad- niczych szkołach zawo- dowych	pozosta- łych*		police- alnych	tech- nikach	zasad- niczych szkołach zawo- dowych	pozosta- łych*
731103	Mechanik precyzyjny S	14	0	0	14	0	0	0	0	0	0
732201	Drukarz S	21	0	0	21	0	0	0	0	0	0
732301	Introligator S	4	0	0	4	0	2	0	0	2	0
741103	Elektryk S	151	0	0	151	0	0	0	0	0	0
741201	Elektromechanik S	41	0	0	41	0	0	0	0	0	0
741203	Elektromechanik pojazdów samochodowych S	146	0	0	146	0	0	0	0	0	0
742102	Monter - elektronik S	51	0	0	51	0	1	0	0	1	0
751105	Rzeźnik - wędliniarz S	28	0	0	28	0	6	0	0	6	0
751201	Cukiernik S	171	0	0	171	0	81	0	0	81	0
751204	Piekarz S	84	0	0	84	0	9	0	0	9	0
752205	Stolarz S	185	0	0	185	0	0	0	0	0	0
753105	Krawiec S	49	24	0	25	0	48	23	0	25	0
753402	Tapicer S	26	0	0	26	0	0	0	0	0	0
813134	Operator urządzeń przemysłu chemicznego S	2	0	0	2	0	0	0	0	0	0
834103	Mechanik - operator pojazdów i maszyn rolniczych S	227	0	0	227	0	1	0	0	1	0
911205	Pracownik pomocniczy obsługi hotelowej S	34	0	0	34	0	19	0	0	19	0
Ogółem		20 258	6 147	7 812	5 825	474	10 196	4 326	3 330	2 155	385

"S" oznacza, że dany zawód ujęty jest w klasyfikacji szkolnictwa zawodowego

* Do Pozostałych szkół należą: nauczycielskie kolegia języków obcych, szkoły specjalne przysposabiające do pracy, kolegia pracowników służb społecznych, czteroletnie licea plastyczne, czteroletnie i sześcioletnie szkoły muzyczne II stopnia, sześcioletnie ogólnokształcące szkoły muzyczne II stopnia, sześcioletnie ogólnokształcące szkoły sztuk pięknych, policealne szkoły artystyczne

**Jako absolwenci „Bez zawodu” wykazane zostały osoby, w przypadku których nie udało się ustalić kodu zawodu zgodnie z klasyfikacją zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy, zwykle dotyczyło to sytuacji, kiedy w arkuszu przekazanym z SIO jako zawód

*** Jako absolwenci w zawodach „Filolog – filologia obcojęzyczna” oraz „Nauczyciel języka niemieckiego” wykazane zostały osoby, które ukończyły Nauczycielskie Kolegia Języków Obcych.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych przekazanych przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej na temat absolwentów szkół zawodowych i ponadgimnazjalnych